

05.2023
JG 27
#04

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand

FR-DE-EN
Traductions
Übersetzungen
Translations

Het land tussen de talen

RADIOMAKER IWEIN SEGERS
'Ik dacht lang
dat radio niets
voor mij was'

Samenleven in
de Dorpsstraat

Over regiovorming
en fusies

HORST ARTS & MUSIC FESTIVAL
'Een plek waar je
iets meer mag'

DE KETTING

Vincent Claessens (70) uit Grimbergen werd door Seth Van der Mieren aangeduid om **de ketting** voort te zetten. Claessens is tweetalig en voelt zich na zijn verhuis uit Brussel helemaal thuis in Grimbergen.



INHOUD

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 10 Figurant
- 19 Bouwwerk
- 21 Mijn boek, mijn vriend
- 23 Middenin
- 26 Roadtrip langs de steenwegen
- 32 Gemengde gevoelens

'Als God in Grimbergen'

Ik moest geen twee keer nadenken toen RandKrant mij vroeg of ik geïnterviewd wilde worden. Ik zei direct ja, want ik ben een fan van het magazine', zegt Claessens. Hij woont vlakbij het Kattenbos in Grimbergen, maar dat is niet altijd zo geweest. 'Ik ben geboren in Ukkel en groeide op in Congo. Daarna woonde ik in het Brusselse, 10 jaar geleden verhuisde ik naar Grimbergen.'

Beter leven

'Ik ken veel mensen die van Brussel naar de Vlaamse Rand of Waals-Brabant zijn verhuisd. Het is hier toch beter leven. Veiliger ook. In Brussel heb ik vanalles meegemaakt. Auto's die in brand werden gestoken, vechtpartijen, vuilnis, vandalisme, onveiligheid. In Grimbergen is het goed wonen. Hier durf ik 's avonds buiten komen. Het is kalm en er is weinig verkeer in onze wijk.'

'De zondagsmarkt is gezellig en gemoeidelijk. Het is er niet te druk, je hoeft er niet te drummen. De traditionele Lentemarkt en Jaarmarkt staan ook met stip in mijn agenda aangeduid. De straten zijn proper en er wordt gewerkt aan bufferbekkens om overstromingen tegen te gaan. Je hebt hier alles wat een mens nodig heeft: warenhuizen, winkels, horeca, bossen en groen.'

'Ik ga graag wandelen in het Prinsenbos of met onze hond Sam naar het Kattenbos vlakbij. Daarnaast ga ik geregeld een hapje eten in De Kroon, 's Gravenmolen, Il Casale, het Fenikshof,... In feite kan je heel je leven in Grimbergen blijven zonder naar elders te moeten. Vroeger gingen we op reis, nu

blijven we thuis. Het is hier gewoon goed. Als de zon schijnt, vergelijk ik Grimbergen met de Costa Blanca. Sinds ik met pensioen ben, is het alle dagen vakantie. Ik ben gelukkig met wat ik heb en zoek niets dat ik niet kan krijgen. Ik leef hier zoals God in Grimbergen.'

Tweetalig

Claessens werkte 20 jaar in Vlaanderen, onder andere als aankoper van elektronische componenten. 'Ik ben perfect tweetalig, mijn echtgenote Viviane Patfoort (75) is Nederlandstalig. Ze komt uit Brugge. Onze drie zonen spraken thuis Frans, maar gingen naar het Nederlandstalig onderwijs. Wij zijn een tweetalige familie en helemaal ingeburgerd. Ik spreek Nederlands met de mensen en lees alle dagen een Nederlandstalige krant. Ik wil de taal onderhouden. Daarnaast kijk ik naar de Franse televisiezenders. Ik vind het aanbod op de Belgische zenders niet goed. Het zijn altijd dezelfde feuillets die terugkomen.'

Als gepensioneerde heeft hij veel tijd om te lezen. 'Romans, maar mijn grote passie is de nucleaire fysica. Ik ben burgerlijk ingenieur en wetenschap interesseert mij enorm. Via de computer kijk ik naar wetenschappelijke programma's en lezingen over wiskunde en fysica. Volkssterrenwacht MIRA in Grimbergen is op het vlak van wetenschap meer dan een bezoek waard. Het is toegankelijk voor iedereen, ongeacht je niveau. Alles wordt glashelder uitgelegd. Een echte aanrader.' ●

TEKST Joris Herpol - FOTO Filip Claessens

CULTUUR

'De wind neemt ons mee naar waar we moeten gaan'

Danny en Pepijn Ronaldo, vader en zoon, staan in *Sono Io?* samen op de scène. Hun personages, ook een vader en een zoon, bouwen een brug tussen onderlinge gelijkenissen en verschillen.



EN OOK

- 04 Samenleven in de Dorpsstraat
- 14 Het land tussen de talen
- 17 Stand-up comedian Dena Vahdani Prinses en strijdster
- 18 Dak boven het hoofd Renovatiebegeleider is sleutelfiguur
- 22 Over regiovorming en fusies

VERDELING RandKrant mei wordt bus-aan-bus verdeeld in Grimbergen, Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Tervuren, Overijse en Hoeilaart.



@RANDKRANT

'Zingen en dansen doe ik het liefst'

Jonge wind Chelsey Van den Bogaert is tien jaar, gaat naar het vijfde leerjaar en woont in Vilvoorde. Dansen en zingen doet ze het liefst. Daar is ze zo goed in dat ze mag meespelen in de nieuwe musical Red Star Line.



Tour Elentrik

Volt voor de Druivenstreek

Ja, we hebben elektriciteit nodig, maar die grijsgrauwe nutskasten: moet dat echt? Nee, dat moet niet echt. De gemeente Overijse realiseerde een parcours van met street art versierde elektriciteitskasten.

Tussen bron en Brussel

De Zenne heeft een beweging geschiedenis achter de rug. Het moerassige Brussel is aan haar oevers ontstaan en tot op vandaag blijft ze een belangrijke rivier. De verbondenheid met het kanaal is ronduit uniek.

Samenleven in de Dorpsstraat

Goed samenleven is een van de grootste uitdagingen, zo signaleren de gemeenten de laatste jaren steeds luider. Het Plan Samenleven van de Vlaamse overheid wil daar een antwoord op bieden. Vijftien gemeenten van de Vlaamse Rand werken eraan mee. Wat houdt het plan in?

TEKST Liesbeth Bernolet – FOTO Filip Claessens

Met de nieuwe aanpak van integratie en inburgering wil Vlaams minister van Binnenlands Bestuur Bart Somers (Open VLD) de diversiteit in onze maatschappij omarmen en het samenleven versterken. Meer dan ooit ligt die taak bij de lokale besturen. ‘Samenleven gebeurt in de eerste plaats in de Dorpsstraat, niet in de Wetstraat. Het zijn de lokale besturen die het beste weten welke projecten nodig zijn voor hun gemeenten’, zegt minister Somers. Ook in de zes faciliteitengemeenten wordt het Plan Samenleven aangepakt. Dat gebeurt via de gemeenschapscentra van vzw ‘de Rand’. In vier van die centra is er een samenwerking met PIN vzw.

Mee aan het stuur

Met het Plan Samenleven wil minister Somers meer dan ooit inzetten op resultaat. Waar tot begin deze legislatuur het Agentschap Inburgering en Integratie in Vlaanderen meer dan 380 projecten uitrolde om de uitdagingen van de diverse samenleving aan te gaan, schuift het Plan Samenleven 24 concrete acties over 7 thema’s naar voren. Denk daarbij aan het opzetten van wijkverbeteringscontracten, oefenkansen Nederlands, het inrichten van zomerscholen, nieuwe inwoners toeleiden naar sport en cultuur, van scholen brugfiguren maken en kansengroepen naar de arbeidsmarkt begeleiden.

Dat de lokale besturen nu al onder druk staan en almaar meer verantwoordelijkheden op hun bord krijgen, weerlegt het kabinet Somers. ‘Sinds drie jaar hebben we voor de lokale besturen extra middelen voorzien. Dit jaar gaat het over meer dan 14 miljoen euro. De komende jaren trekken we dat bedrag nog op. Wie dus mee instapt, krijgt daar de middelen voor.’ Het Agentschap Inburgering en Integratie behoudt

een ondersteunende rol. ‘De lokale besturen zitten mee aan het stuur’, zegt Somers.

Ook in de faciliteitengemeenten

Somers is trots. ‘Het plan is nu al een onverhoopt succes. In het eerste jaar mikten we op een deelname van 28 lokale besturen; nu stapten al 105 lokale besturen mee in het project.’ Zo ook bijna alle gemeenten van de Vlaamse Rand. ‘De Vlaamse Rand heeft een grote instroom van nieuwe inwoners uit Brussel. Daardoor zijn er in deze regio soms grote uitdagingen om optimaal samenleven verder vorm te geven. Denk alleen maar aan de taal.’

Van de 24 mogelijke acties uit het Plan Samenleven zetten de lokale besturen in de

“ We moeten afstappen van een aanbod op maat van ‘de’ nieuwkomer, want die groep is ontzettend gemengd en heterogeen geworden.

Vlaamse Rand duidelijk op dezelfde soort projecten in. Daarbij vinden ze vooral de thema’s ‘netwerk’ en ‘Nederlands’ prioritair om nieuwkomers wegwijs te maken in onze samenleving. Zo dienden de initiatiefnemers projecten in die nieuwe inwoners in contact moeten brengen met cultuur en sport, die een brug moeten maken naar het onderwijs en die oefenkansen Nederlands omvatten.

Ook in de faciliteitengemeenten wordt er werk gemaakt van het Plan Samenleven via vzw ‘de Rand’ en zijn gemeenschapscentra. De centra maakten zelf de keuze hoe ze die uitdagingen willen aanpakken. Daarbij hielden ze rekening met de bestaande

dynamieken in de centra, de lokale uitdagingen en noden, en de actieve partnerorganisaties. De Lijsterbes in Kraainem en de Kam in Wezembeek-Opem werken met eigen personeel. Er worden twee extra gemeenschapswerkers aangeworven om het aanbod *Oefenkansen Nederlands* te versterken, kinderen en jongeren met een migratieachtergrond of beperking toe te leiden naar het Nederlandstalige vrijetijdsaanbod en de brug te maken tussen de werking van de centra en de scholen in de gemeente.

In de andere vier faciliteitengemeenten kiezen de gemeenschapscentra voor een samenwerking met PIN vzw. Deze organisatie bouwde de voorbije vijftien jaar ervaring op met de methodiek *Toeiders in diversiteit*, bijvoorbeeld voor het lokaal onthaal van nieuwe inwoners met een migratieachtergrond. ‘Omdat integratie en samenleving processen zijn die zich hoofdzakelijk in de lokale context afspelen, vinden we het belangrijk om bij de uitvoering van het Plan Samenleving in die lokale context te kunnen werken’, legt Jo Van Vaerenbergh, algemeen directeur van vzw ‘de Rand’ uit. ‘De uitdagingen in Kraainem zijn bijvoorbeeld niet dezelfde als die in Drogenbos. Met het uitwisselen van ervaringen en evaluatiemomenten willen we van elkaar leren.’

Mee het verschil maken

PIN vzw neemt een ondersteunende rol voor het Plan Samenleven op in Sint-Genesius-Rode, Linkebeek, Drogenbos en Wemmel. Daarvoor is Ayham Salloum als coördinator aangesteld. De jonge dertiger is afkomstig uit Syrië, studeerde in Oekraïne en kwam zeven jaar geleden als erkende vluchteling in een gastgezin in Dilbeek terecht. ‘In die zeven jaar heb ik mijn omgeving in de Vlaamse Rand zien veranderen naar een meer diverse en meertalige samenleving. Door mijn ervaring bij PIN vzw merk ik dat almaar meer lokale besturen openstaan voor die nieuwe samenleving. Het is eenvoudigweg de realiteit.’

Dat geldt ook voor de gemeenschapscentra van vzw ‘de Rand’, weet Salloum. ‘Zij zijn vragende partij omdat ze ervan overtuigd zijn dat hun centra een plaats moeten zijn voor iedereen.’ Dat bevestigt Jo Van Vaerenbergh: ‘Het leeft in onze centra. De samenwerking met PIN en het werken



⤴ Jo Van Vaerenbergh



⤴ Ayham Salloum

aan een concreet plan van aanpak zorgt voor een fijne dynamiek. Plan Samenleven kan een verschil maken.

De beproefde methodiek *Toeleiders in diversiteit* van PIN vzw biedt de kans om nog meer en gericht inwoners met een migratieachtergrond te bereiken. Daarvoor wordt in de vier centra een ervaringsdeskundige aangesteld. Het zijn mensen met een migratieachtergrond die door hun eigen ervaringen met een andere bril naar de diverse samenleving kijken. 'Zij brengen de nieuwe diverse groep inwoners in kaart en leiden ze toe naar het bestaande aanbod van de gemeenschapscentra. Zo krijgen de medewerkers een beter inzicht in hun noden en interesses', legt Salloum uit. 'De aanpak moet anders. We moeten afstappen van een aanbod op maat van 'de' nieuwkomer, want die groep is ontzettend gemengd en heterogeen geworden. 'De groep nieuwe inwoners met een migratieachtergrond is veel diverser geworden. Diversiteit staat niet meer aan de rand van de samenleving, maar maakt er integraal deel van uit. We moeten evolueren naar een integrale aanpak.'

'Dat klopt', vult Van Vaerenbergh aan. 'Wanneer meer dan de helft van je doelpubliek bestaat uit mensen met een migratieachtergrond kan je nog moeilijk vertrekken vanuit een categoriale aanpak. In alle activiteiten van onze gemeenschapscentra werken we aan gemeenschapsvorming met het Nederlands als verbindende taal. Via het Plan Samenleven willen we over drie jaar

over onze zes gemeenschapscentra heen 15.000 individuele oefenkansen Nederlands hebben gerealiseerd, 2.400 kinderen en jongeren naar het Nederlandstalige cultuur-aanbod hebben toegeleid en 1.200 kinderen en jongeren in contact hebben gebracht met het lokale sportaanbod. Ook willen we dat clubs en verenigingen tegen dan 2.000 keer de brug hebben gemaakt tussen anderstalige ouders en het Nederlandstalige netwerk.'

Warm welkom

Om resultaat te boeken, gelooft Salloum vooral in een warm welkom. 'Net zoals scholen kunnen gemeenschapscentra voor veel nieuwe inwoners vertrouwen uitstralen. Het is belangrijk om de drempels te verlagen en dezelfde taal te spreken. Elkaar te kennen en te erkennen. Dat schept vertrouwen en daar

draait het om.' Zo moeten de ervaringsdeskundigen in de centra ook brugfiguren zijn voor de nieuwe inwoners.

Uiteraard is de kennis van het Nederlands daarbij belangrijk. Het is meer dan enkel het volgen van een cursus Nederlands. 'Mocht er morgen een middel bestaan waardoor iedereen plots Nederlands zou spreken, dan nog zou niet iedereen aan de samenleving deelnemen. Achter het kennen van de taal schuilt dat warm welkom, duidelijke informatie geven en wegwijs maken', zegt Salloum stellig. 'Met het Plan Samenleven zetten we stappen in het bouwen van een inclusieve samenleving. Ik geloof daar in. Meer nog: ik droom dat PIN vzw op een dag niet meer hoeft te bestaan en dat de gemeenschapscentra PIN vzw niet meer nodig zullen hebben om alle inwoners te bereiken.' ●

EN Living well together

The need to promote good coexistence is one of the greatest challenges, as municipalities have been increasingly emphasising in recent years. The Flemish Authorities' Coexistence Plan is designed to help address this problem. Fifteen municipalities of the Vlaamse Rand ring Brussels are participating in this initiative. As for what the 24-point Coexistence Plan involves, local authorities in the Rand are obviously focusing on the same kinds of projects. They consider the 'network' and 'Dutch' themes to be especially important in helping newcomers to find their way in our society. The initiators have submitted projects seeking to bring new residents into contact with culture and sports, create a bridge to education and provide opportunities to practice the Dutch language. The Coexistence Plan is also being implemented in the municipalities with language facilities through the non-profit-making 'de Rand' association and its community centres.



© dl



50 uur feesten voor 50 jaar bestaan

STROMBEEK-BEVER Het cultuurcentrum Strombeek in Grimbergen wordt 50 jaar en dat wordt stevig gevierd tijdens het eerste weekend van mei. ‘Vijf decennia geleden, op 5 mei 1973, opende CC Strombeek zijn deuren’, vertelt Philip Roosen (N-VA), schepen van Cultuur. ‘Het cultuurcentrum werd opgericht omdat het lokale cultuurleven nood had aan meer en professionelere ondersteuning. In de loop van de jaren 80 deden ook de theater- en dansgezelschappen uit het professionele circuit hun intrede in CC Strombeek. Zoveel jaren later is het hier nog altijd een huis voor vele verenigingen, scholen, kunstenaars en artiesten.’

Niet alleen op het vlak van de podiumkunsten, maar ook in de beeldende kunsten speelt CC Strombeek al een heel aantal jaren een belangrijke rol. ‘Dankzij de subsidies uit het Vlaamse kunsten-decreet kunnen we een werking met internationale uitstraling uitbouwen en expo’s brengen met grote namen uit binnen- en buitenland. Ook de samenwerkingen met

andere cultuurcentra zijn belangrijke mijlpalen in de geschiedenis van ons cultuurcentrum. Eind jaren 90 waren we, samen met CC Westrand in Dilbeek, een van de trekkers van het samenwerkingsverband Vlabr’accent. In 2002 kwam daar de samenwerking met het Brusselse Kaaitheater bij. Al die initiatieven hebben ons centrum vleugels gegeven’, zegt Wim Meert, directeur van CC Strombeek.

Op 5, 6 en 7 mei viert het cultuurcentrum gedurende 50 uur zijn verjaardag. ‘We doen dat met allerlei activiteiten, waaronder een quiz, een slackline-spektakel, een circusvoorstelling, een expo, film, fuiven en als kers op de feesttaart een concert van Intergalactic Lovers’, vertelt Meert. ‘Na uitverkochte shows in de Ancienne Belgique en Het Depot sluit deze fantastische band rond de bezwevende frontvrouw Lara Chedraoui ons feestweekend af.’ - TD

i Alle info over 50 jaar
Cultuurcentrum Strombeek vind je op www.ccstrombeek.be

Het geluk in een groene omgeving

GROENE GORDEL Nog tot het eerste weekend van juli zet Toerisme Vlaams-Brabant tijdens een nieuwe editie van de ParkenParade het groene karakter van de kastelen, parken en tuinen van de Groene Gordel in de schijnwerpers. ‘Wat in 2021 begon als een experiment na de coronaperiode is een blijver geworden’, zegt Gunther Coppens (N-VA), gedeputeerde voor Toerisme. ‘Toeristische toppers zoals het kasteel van Groot-Bijgaarden, het FelixArt Museum, de museumtuin van Gaasbeek, de Plantentuin van Meise of de rozentuin Coloma in Sint-Pieters-Leeuw doen mee, maar ook heel wat verborgen parels zoals Art Valley in Herne en de Beeldentuin van Tom Frantzen in Duisburg.’ Op het programma van de ParkenParade staan wandelingen en fietstochten, activiteiten als bosbaden, tai chi en sessies over lichaamsbewustzijn. ‘De ParkenParade is een *feel good*-concept dat inspeelt op mentale veerkracht. Door naar buiten te gaan, te genieten van de eerste zonnestralen en tot rust te komen, versterk je de innerlijke weerbaarheid. Samen met de gemeenten en ondernemers uit de regio werkten we een programma uit waarbij je individueel of in groep je geluk in een groene omgeving kan proeven.’ - TD

i www.toerismevlaamsbrabant.be/parkenparade



© dl



© d

Van kazerne tot opleidingsinstituut

ASSE Het Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding (PIVO) bestaat 25 jaar. Op de site in deelgemeente Relegem worden politieagenten en brandweerman opgeleid, rijopleidingen en cursussen voor ambtenaren en lokale besturen georganiseerd. Waar nu de gebouwen van het opleidingsinstituut staan, stond vroeger de militaire kazerne Serge Eckstein. ‘Van 1924 tot 1940 was het Centrum van militaire luchtscheepvaart en de school van het Militair Vliegwezen er gehuisvest’, vertelt gedeputeerde Tom Dehaene (CD&V). ‘Na WO II werd het gebruikt als een depot voor de Belgische Luchtmacht. In 1978 eindigde de militaire activiteit, in 1995 kocht de provincie de site.’

‘Van oude legerkazerne tot een eigentijds en innovatief opleidingsinstituut. Dat is de opmerkelijke transformatie die het PIVO de afgelopen 25 jaar onderging’, vult provinciegouverneur Jan Spooren aan. ‘Het PIVO is vandaag een huis met vele kamers, dat een essentiële bijdrage levert aan het goed functioneren van de publieke dienstverlening in Vlaams-Brabant.’ In het PIVO werken tegenwoordig 450 docenten. In de voorbije 25 jaar zijn er in totaal 7.169.282 lesuren gegeven en zo’n 10.000 diploma’s uitgereikt. - TD

Plant eens een boom

VLAAMSE RAND Nog eens 100.000 extra bomen en struiken in de Vlaamse Rand. Dat wil minister van de Vlaamse Rand Ben Weyts (N-VA) bereiken met de nieuwe campagne De Vlaamse Rand boomt. ‘Die komen bovenop de 100.000 bomen en struiken die sinds de start van deze regeerperiode gefinancierd en volop aangeplant worden’, zegt Weyts. ‘Om deze ambitie waar te maken, mobiliseren we met de campagne ook burgers, bedrijven, lokale besturen en verenigingen uit de Vlaamse Rand. Vroeger waren we tevreden als we bestaand groen konden behouden. Nu gaan we voor meer groen in de Vlaamse Rand.’

Ook deze keer werken de Bûmplanters mee. Via hen kan je bomen laten leveren om zelf aan te planten. ‘Wie zelf geen plaats heeft, kan via de growfundactie van de Bûmplanters 1 euro doneren’, geeft Weyts mee. ‘Voor elke euro die wordt ingezameld, leggen we er uit het Randfonds 4 euro bij, waarmee opnieuw een boom kan worden aangeplant.’ De campagne loopt tot en met het plantseizoen van het voorjaar 2024. - TD

www.buumplanters.be
www.growfunding.be/nl/projects/buumplanters

Zit het Randfonds op slot?

VLAAMSE RAND Vlaams parlementslid Katia Segers (Vooruit) klaagt aan dat Vlaams minister voor de Vlaamse Rand Ben Weyts (N-VA) de middelen voor deze legislatuur uit het Randfonds niet uitgegeven krijgt. ‘Minister Weyts heeft voor deze legislatuur 26 miljoen euro ter beschikking voor specifiek beleid in de Vlaamse Rand’, legt Segers uit. ‘In theorie heeft hij jaarlijks 5,2 miljoen euro om uit te geven. In 2020 werd er daarvan maar 2,5 miljoen euro gespendeerd, in 2021 3,8 miljoen euro, in 2022 1,8 miljoen euro. De Vlaamse Rand kampt met grote uitdagingen op vlak van onderwijs, integratie, taal, woonbeleid en mobiliteit, maar minister Weyts spendeert het budget uit zijn Vlaams Randfonds niet. Ondertussen beschouwt hij de gemeenten die een tweede, bredere rand rond Brussel vormen, en die ook de druk vanuit Brussel ervaren, als niet-prioritair en hij ondersteunt ze in de praktijk zeer karig.’

Minister Weyts wil gericht investeren, zegt hij. ‘Ik ga ook voor grote investeringen die een echt verschil maken voor de grootste uitdagingen waar de Vlaamse Rand mee worstelt. We gaan bijvoorbeeld nog investeren in scholen die geconfronteerd worden met een grote instroom van anderstaligen. We gaan ook voor meer groen. Ik heb zelf voor deze extra fondsen gezorgd omdat de Rand het kan gebruiken en ik zal ervoor zorgen dat elke euro goed terecht komt.’ - TD

DE MAAND



- De populaire zomerbar Zanzibar verhuist deze zomer naar de industriezone van **Groot-Bijgaarden**.
- De smurrie op het wateroppervlak van de vijver aan het gemeentehuis in **Wemmel** is allicht het gevolg van een rampoefening waarbij slib kwam bovendrijven.
- **Machelen** trekt een half miljoen euro uit voor de renovatie van het stadion van Diegem Sport.
- In het vroegere vaccinatiecentrum in **Dilbeek** is een go-cartcircuit ondergebracht.
- Philip Beke is de nieuwe korpschef van de politiezone **Wezembeek-Oppem / Kraainem** (Wokra).
- In de Plantentuin van **Meise** zijn de twee laatste serres van het Plantenpaleis gerenoveerd en geopend voor het grote publiek.
- Het openbaar onderzoek met de plannen voor de herinrichting van de stationsomgeving in **Dilbeek** wordt opgestart.
- 220.000 mensen die rond de luchthaven van **Zaventem** wonen, ondervinden sterke hinder van het vliegtuiglawaai, zo blijkt uit een studie van de Bond Beter Leefmilieu.
- Naar aanleiding van de nieuwe vergunningsaanvraag voor Brussels Airport, willen de burgemeesters van **Meise, Grimbergen, Wemmel, Vilvoorde** en **Machelen** een omgevingsvergunning die de huidige concentratie van (nacht) vluchten onmogelijk maakt en een eerlijke spreiding van de lawaaihinder oplegt.
- In **Lot** wordt het braakliggende terrein achter het kerkhof, dat door de gemeente wordt gebruikt als opslagplaats voor materialen, geregulariseerd.

⊕

- In **Strombeek** is in de Pastorijstraat de sociale kruidenier Winkel Welkom geopend voor inwoners die het financieel moeilijk hebben.
- In **Vilvoorde** komt een nieuwe brandweerkazerne op de hoek van de Koning Boudewijnlaan en de Medialaan. De werken starten begin volgend jaar. De nieuwe kazerne zou dan eind 2025 klaar zijn.
- De Druivenstreek wordt de focus-regio van de volgende editie van de Gordel op 3 september 2023.
- De kerk van **Oudenaken** wordt ontwaard en zal tegen eind 2027 een functie krijgen als gemeenschapscentrum.
- Dit najaar zouden de grondwerken starten voor de bouw van het nieuwe ziekenhuis Jan Portaels op de CAT-site achter het station van **Vilvoorde**.
- Met uitzondering van twee grote verkeersassen wordt de gemeente **Wemmel** één grote zone 30.
- Deze zomer start de renovatie van het viaduct van **Vilvoorde**. De werken zullen acht jaar duren.
- **Tervuren** wil het Bootjeshuis, de Koninklijke Moestuin en de archeologische site met de Sint-Hubertuskapel in erfpacht overnemen van de Regie der Gebouwen.
- **Linkebeek** dringt er bij de hogere overheden op aan een onafhankelijke studie te doen naar de twee extra sporen voor het GEN.
- Buurtrestaurant en ontmoetingsplaats Nieuwenbos in **Groot-Bijgaarden** kent de laatste vijf jaar tijd een spectaculaire groei van 80 naar 150 maaltijden per dag.
- De gemeente **Beersel** laat geen nieuwe verkavelingen meer toe. Zo werd er geen vergunning verleend aan een project van zestien woningen in de Kerkstraat in **Dworp**.
- De dochter van wijlen kunstschilder Ward Lernout uit **Tervuren** zoekt eigenaars van zijn schilderijen in verband met het samenstellen van een oeuvre-catalogus. Contact: tille.lernout@telenet.be. - JH



Koken voor de kunst (en de winst)

VLAAMSE RAND Op RINGtv loopt momenteel een nieuwe editie van de Trofee voor het Beste Souper. In deze kookwedstrijd nemen duo's uit zes verschillende gemeenten het tegen elkaar op. Elk duo vertegenwoordigt een vereniging. Dit jaar doen verenigingen uit Asse, Zaventem, Beersel, Vilvoorde, Zemst en Herne mee. 'In de voorrondes komt telkens één gemeente aan bod. Twee duo's van twee verenigingen uit die gemeente krijgen van televisiekok Jeroen De Pauw de opdracht om een hoofdgerecht en een dessert te maken in een bepaald thema', legt Ophelie De Backer van RINGtv uit. 'De verenigingen kunnen het thema naar eigen goeddunken invullen. Dat kan gaan van een klassieke tot een eigenzinnige interpretatie. Het duo dat het beste souper maakt, gaat naar de finale.' In die finale nemen de beste zes duo's het tegen elkaar op in de grote BBQ-challenge bij Brouwerij Palm in Steenhuffel. Je kan de nieuwe afleveringen van de Trofee voor het Beste Souper elke zaterdag bekijken. Nadien worden ze herhaald. De finale wordt uitgezonden op zaterdag 20 mei. Alle afleveringen staan online op www.ringtv.be. - TD

Feest in de ecologische tuin

OVERIJSE Tijdens het eerste weekend van juni kan je ter gelegenheid van de Open Tuindagen van Velt een heel aantal ecologische tuinen bezoeken. Ook Kris Flossie zet de poort van haar bloemenpluktuin Fest in Maleizen, een gehucht van Overijse, wagenwijd open. 'Bij ons vind je een mix van een wild bos, een moestuin, serres en een uitgebreide pluktuin met bloemen', vertelt Flossie. 'Je kunt er komen luisteren naar ons verhaal, je eigen boeketje plukken of gewoon genieten en wat rondwandelen in de tuin. Er is ook een leuk zoekspel en het verhaal over de bijtjes voor de kinderen.' Fest is op 3 en 4 juni open van 10 tot 17 uur. Om 11, 13 en 15 uur is er een rondleiding. Na de laatste rondleiding demonstreert Kris Flossie hoe je bloemen het best voorzaait in trays.

Momenteel loopt bij Fest ook een tentoonstelling met werken van de Belgische kunstenaar Peter Weidenbaum. 'Hij liet zich voor een serie werken inspireren door onze serres en tuin. Met deze tentoonstelling willen we het dorp Maleizen op de culturele kaart zetten met een ode aan de vriendschap, de natuur en het licht.' De expo is te bezoeken elke vrijdagavond, zaterdag en zondagmiddag en dat tot en met 21 mei. - TD

📍 Meer info op www.myfest.be en www.velt.nu/ecotuindagen



‘Zingen en dansen doe ik het liefst’

Chelsey Van den Bogaert is tien jaar, gaat naar het vijfde leerjaar en woont in Vilvoorde. Dansen en zingen doet ze het liefst. Daar is ze zo goed in dat ze mag meespelen in de nieuwe musical Red Star Line van Studio 100.

TEKST Michaël Bellon – FOTO Filip Claessens



Wanneer ervaar je echte geluksmomenten?

‘Wanneer ik samen ben met mijn vrienden en familie, want die zie ik heel graag. Ik ben natuurlijk ook blij dat ik met de musical Red Star Line mag meespelen.’

Welke jonge mens bewonder je en waarom?

‘Pommeliën Thijs. Omdat zij heel goed kan zingen, dansen en acteren. Dat zijn dingen die ik ook heel graag doe. Ze heeft veel goede liedjes zoals *Ongewoon*, *Wat een idee!?* en *Zilver*, en ze ziet er ook heel lief uit.’

Wat zou je meteen doen als je eerste minister was?

‘Armoede bestrijden. Ik zou meer willen doen voor arme mensen. Wanneer ik ze op het nieuws zie of wanneer ik mensen in Brussel zie bedelen, vind ik dat erg en zou ik hen willen helpen door een huis met een bed voor hen te vinden.’

Wat is het beste dat de digitale wereld heeft voortgebracht?

‘Facetime! Daarmee kan je elkaar zien en met elkaar praten, ook als je aan de andere kant van de wereld bent. Mijn opa en oma zijn al eens naar Australië op reis geweest en dan hebben we *gefacetimed*. Zelf ga ik ook graag

op reis. Ik kijk niet te veel naar mijn smartphone, maar ik neem hem soms wel mee om naar mijn ouders een boodschap te kunnen sturen als er iets is en om berichtjes te sturen naar mijn vriendinnen.’

Wie is je favoriete personage en waarom?

‘Francisco Schuster die Yemie speelt in de muzikale jeugdserie *#LikeMe* op Ketnet. Omdat hij altijd vrolijk is. Hij zit vol energie en hij danst heel goed. Hij is mijn lievelingspersonage. Ik heb hem ook al eens ontmoet en hij heeft me al eens dansles gegeven. Dat was een grote verrassing.’

Wat is het meest speciale dat je persoonlijk hebt meegemaakt?

‘Meedoen aan Red Star Line natuurlijk. Daarvoor heb ik eerst auditie gedaan. Dat was heel spannend, want er waren veel kinderen die meededen. Ik speel in de musical een arm, joods kind. Ik ben blij dat ik dit mag meemaken. Ik heb ook al veel artiesten ontmoet zoals Jonas Van Geel, Jelle Cleymans, Ianthe Tavernier, Lotte Stevens, Peter Van de Velde, Peter Van Den Begin of Free Souffriau. We spelen de musical al zeker 27 keer, dus soms ook op dagen dat ik op school toetsen heb. Dan werk ik op voorhand. Op school weten ze dat ik meedoe. De juf komt zelfs kijken.’

Doe eens een toekomstvoorspelling?

‘Misschien komen er vliegende auto’s om de files te verminderen? En meer robots in huis voor klusjes zoals de was of de afwas? Voorlopig help ik nog wel eens mee in het huishouden.’

Welk(e) serie/film/muziek/boek/beeld raad je aan?

‘Ik wil iedereen natuurlijk de musical Red Star Line aanraden. Die gaat over mensen die een beter leven willen leiden en die daarvoor een lange reis van tien dagen maken met de boot van Antwerpen naar Amerika. Soms is het ook een beetje triest, maar uiteindelijk is het een mooi en leuk verhaal met dans, acrobatie, zang, mooie decors en tribunes die bewegen.’

Wat is het mooiste plekje in je omgeving?

‘Domein Drie Fonteynen in Vilvoorde. Daar is een mooi park om te wandelen en dat geeft een goed gevoel. Je wordt er rustig en kalm door de stilte en de geluiden van de dieren. Vroeger ging ik er ook naar de speeltuin, zag ik er mijn vrienden en was er een ijskreefkar met lekkere chocolade-ijs. In de lente is het park mooi met de bloemen, in de zomer warm om te spelen en in de winter is het ook leuk, want er is een heuvel waar je als het heeft gesneeuwd af kan glijden.’ ●

Het bijzondere parcours van Iwein Segers

‘Ik dacht lang dat **radio** niets voor mij was’

Iwein Segers, zeg je? Waar ken je hem van? Van Ketnet of van Komen Eten? Van de radio of van de tv? Comedian of cabaretier? Acteur of filmmaker? Wil de echte Iwein Segers opstaan?

TEKST Anne Peeters – FOTO Filip Claessens

Als jonge twintiger was je al een keer figurandt in deze reeks. Je was toen frontman van de band Groep Jezus. Vanwaar die naam?

‘Uit Jezus-Eik. En op school dicteerde de godsdienstleraar ooit: *Jezus trad op tegen een groep Farizeeërs*. Ik schreef alleen op: *Jezus trad op*. Ik zag daar de humor wel van in. En de term *groep*? Da’s een beetje bedoeld als een verzamelnaam, want ja, we wilden het wel maken, hé. Dat spelen met het absurde, met associaties, dat hoort bij mij.’

Ondertussen zijn we bijna twintig jaar later en heb jij een afwisselend parcours afgelegd: stand-up-comedian, cabaretier, presentator-commentator, acteur, stemacteur, producer, scenarist, radiomaker, hulp-bibliothecaris in Sint-Genesius-Rode. Je lijkt wel de man van de eeuwige verrijzenis.

‘Grappig dat je dat zegt. Verrijzenis. Dat kan wel kloppen. Het doet me denken aan een liedje dat mijn broer Lander ooit schreef. Al die dingen, dat ben ik allemaal. Je kan me niet in een vakje stoppen, terwijl het blijkbaar wordt verwacht dat je één duidelijk

profiel hebt. Je bent of zanger of comedian of scenarist. Mijn Groep Jezus-figuur, dat is één stukje Iwein. Onze band was een soort *liefdesverdriet-groepje*. Vreemd genoeg verlangde ik als prille twintiger al naar een soort eeuwigdurende tienertijd. Ik had toen al heimwee naar de jeugd. *Forever young*, met James Dean op de cover van onze cd. Ja, ik ben een nostalgische, melancholische ziel. Ik herinner me dat ik in een van mijn eerste liedjesteksten schreef dat ik mijn ouders miste terwijl ze nog leefden. Ondertussen is mijn mama overleden. En mijn broer Lander ook. Hij stierf vorig jaar totaal onverwacht aan een hittedslag toen hij te voet onderweg was naar Compostella. Mijn papa heeft een beroerte gehad. Wij zijn niet de mensen die daar lang en breed over bezig zijn, maar het warme gezin waar ik uit kom, heeft de nodige klappen gehad. Dat is zwaar.’

Had je een fijne jeugd?

‘Ik heb een fantastische kindertijd gehad, als jongste van ons gezin met nog twee oudere broers, Lennart en Lander. Een soort *Marc De Bel-jeugd*, met veel buiten zijn, veel vrijheid, de kliek van de Chiro, het jeugdhuis, het eerste liefje,... Het leek wel of de zon continu

scheen. Of dat voor kinderen nu nog zo is? Ik weet dat niet. De smartphone heeft veel veranderd. Ik denk dat kinderen veel minder buiten zijn, ze zijn nu meer bezig met die telefoon. Het uiterlijke is ook veel belangrijker geworden. Begrijp me niet verkeerd: vroeger had je natuurlijk de Nikes of de Vans of de Adidassen, die iedereen wou hebben. Maar dat was oppervlakkig. Het leek toch minder belangrijk hoe je eruitzag. Ik was bijvoorbeeld altijd wat zwaarder, maar ik ben daar nooit echt mee gepest. Nu is dat anders.’

“Ik heb een fantastische kindertijd gehad. Een soort Marc De Bel-jeugd, het leek wel of de zon continu scheen.

Wist je toen al wat of wie je wilde worden? Wie was je grote voorbeeld?

‘Goh, nee. Het waren meer de verschillende invloeden die bepaalden wat ik deed. Bij ons thuis werd er altijd veel naar muziek geluisterd. Mijn oudste broer Lennart was into punk en new wave. Lander luisterde naar soul en Nederlandstalige muziek. En ik was bezig met grunge en indie rock. We werden gestimuleerd om daar actief mee bezig te zijn. Mijn moeder gaf les, mijn vader werkte bij de radio. Ik herinner me dat ik op mijn 10e met mijn vader meeging naar voorstellingen: naar de KVS, Hugo Matthysen, De Nieuwe Snaar,... School, daar was ik niet goed in. Die manier van leren, is niet de mijne. Ik moet het meer hebben van de praktijk, de ervaring van het zelf te doen.’

Toch haalde je ooit je akte van bekwaamheid voor de bibliotheek.

‘Ergens in mijn twintiger jaren was ik met vanalles bezig, maar ik zette niets door. Zanger worden, was het toch ook niet. Het lukte niet om bij de radio te werken, dus moest ik iets anders doen. Toen heb ik via het volwassenenonderwijs die akte gehaald en daarmee ging ik aan de slag als hulp-bibliothecaris in de bibliotheek van Sint-Genesius-Rode. Ik heb altijd graag en veel gelezen, dus

DE ‘Lange Zeit dachte ich, das Radio sei nichts für mich’

Er hat einen besonderen Karriereweg absolviert: Sänger, Stand-up-Comedian, Kabarettist, Moderator-Kommentator, Schauspieler, Synchronsprecher, Produzent, Drehbuchautor, Radioproduzent, Hilfsbibliothekar. Iwein Segers war all das. Er scheint ein Mann der ewigen Wiederauferstehung zu sein. ‚Lustig, denn meine erste Musikgruppe hieß Groep Jezus. All diese Dinge, das bin ich, aber vor allem bin ich eine nostalgische, melancholische Seele. Man kann mich nicht in eine Schublade stecken, während anscheinend erwartet wird, dass man ein klares Profil hat.‘ Schließlich wurde er, wie sein Vater, dennoch ein Radiomann. ‚Lange Zeit habe ich mich dagegen gewehrt. Ich wollte nicht dasselbe tun wie mein Vater. Er war die Stimme hinter den Kulissen meines Lebens, eine Stimme, die ständig präsent war. Und er hat diese Stimme an seine drei Söhne weitergegeben.‘

ik dacht dat dat wel iets voor mij zou zijn. Ik hou echt van boeken. Als kind raakte ik soms zo gehecht aan boeken uit de bibliotheek dat ik ze niet wou terugbrengen. Mijn mama heeft ettelijke keren mijn *verloren boeken* afgekocht. Maar in de praktijk viel werken in de bib toch wat tegen. Je leest daar eigenlijk niet zoveel. Ik moest vooral non-fictie digitaliseren en zat een dag of twee per week aan de balie. Dat was leuk. Eigenlijk was het een bijzondere ervaring. Bibliotheken, dat is de plaats waar de verschoppelingen der aarde belanden. Mensen zonder diploma, mensen die nergens anders terecht kunnen, die doorgestuurd worden door de RVA. Er werkte daar toen ook een heel verlegen meisje en een verbannen muziekjournalist van Humo. Het was een wereldje op zich.'

Zelf doen, is belangrijk voor jou.

'Als ik moet meedraaien in een systeem, dan loopt het fout. Met Groep Jezus bijvoorbeeld wilde ik geen platenfirma of manager. We deden alles zelf. Anders werk je voor de belangen van anderen en op een bepaald moment botst dat toch. Dat gaat dan dwars in tegen elke creativiteit. Bij radiozender Willy hebben ze dat gelukkig door. Ze weten dat ze het beste van mij krijgen als ze mij een eigen eiland geven binnen de fijne omkadering van een alternatieve rockzender.'

En zo werd je, net als je vader, toch een radioman. Als je kijkt naar al die verschillende aspecten van je carrière, dan is er toch een constante: jouw stem.

'Daar heb ik mij lang tegen verzet. Ik zou niet hetzelfde doen als mijn vader. Hij was de stem achter de schermen van mijn leven, een stem die continu aanwezig was. Mijn vader was presentator, programmamedewerker en muziksamensteller bij Radio 1. Zelfs als we in het grootwarenhuis kwamen, hoorde ik zijn stem, want hij sprak ook reclames in. En die stem gaf hij door aan zijn zonen: Lennart is journalist bij Radio 2, Lander ging het onderwijs in maar slaagde wel voor die oerstrenge stemproef van de VRT. Ik dacht lang dat radio niets voor mij was, terwijl ik als kind met een kartonnen doos als radio

mijn eigen *Radio Geitenmelk* presenteerde. Op mijn 14e-15e zat ik bij Radio Zoniën, waar toen ook Stefan Ackermans rondliep. Na een lange omweg via de Comedy Cup, het Leids Cabaret Festival, als circusdirecteur op Ketnet, als commentaarstem bij *Komen Eten* en nog een hele reeks andere projecten ben ik op mijn 39e bij radiozender Willy belandt. Daar presenteer ik *Rockrijk* en *Slacker Station*. Ondertussen ben ik ook de serie *Rademaekers* aan het schrijven. Er zijn zes afleveringen klaar, het eerste deel wordt eind dit jaar verfilmd. Het gaat over... een radiomaker, geschreven voor ik zelf op de radio belandde. Ik had het zelf niet eens door, een vriend van me merkte op: *Dat is jouw leven, Iwein.*

Je kijkt nostalgisch terug naar het verleden. Hoe zie je je toekomst?

'Ik plan binnenkort te verhuizen. Een studio vol boeken als goede gezellen, zo zie ik dat. Ik heb een tijd de rust en de stilte opgezocht in Lampernisse, het stilste dorp van Vlaanderen. In de praktijk blijkt dat echter niet haalbaar, ik werk vaak in en rond Brussel, een dag per week in Vilvoorde. Lampernisse ligt te afgelegen. En ik blijf bezig met muziek, radio. *Slacker Station* ligt me nauw aan het hart.

Ik voelde al een tijd dat die nineties-term *slackers* in de lucht hing. Het is een trend die terugkomt: de jaren 90 muziek, de nonchalantere rock. Soms een beetje naïef, wat rommeliger, een zondagnamiddaggevoel. Ik heb ook een pitch gedaan voor een *Blues Willis*-project. Dat wordt een podcast blues voor beginners. Ik raak steeds meer geïnteresseerd in blues. Weet je, bij mijn optredens als comedian had ik soms moeite om goed te starten, om erin te raken. Vriend en muzikant Tom Van Laere gaf mij de tip om, zoals de grote bluesmuzikanten, heel traag het podium op te komen, je tijd te nemen. En dat werkt.'

'De komende tien jaar hoop ik mijn eigen productiehuis *Van de makers* van uit te bouwen. Ik vind het jammer dat sommige mensen met talent weinig of geen kansen krijgen omdat ze niet in een bepaald vakje passen. In augustus-september hoop ik dat we kunnen opstarten. Ik denk dat de tijd rijp is voor kortfilms of andere audiovisuele projecten buiten de reguliere zenders en de gevestigde grote mediahuizen om. We hebben nog nooit zoveel geluisterd en gekeken als de afgelopen vijf jaar. Mensen zoeken gezelschap. Dat blijft. Alleen de kanalen veranderen.'



📍 NAAM Iwein Segers – WOONPLAATS Lampernisse-Overijse – BEROEP radiomaker

Tussen bron en Brussel

De Zenne heeft een bewogen geschiedenis achter de rug. Het moerassige Brussel is aan haar oevers ontstaan en tot op vandaag blijft ze van bron tot monding een belangrijke rivier.

TEKST Herman Dierickx - FOTO Filip Claessens



Dat zou je niet vermoeden als je naar de landschappelijk mooie bronnenzone in Naast (Soignies) in Henegouwen gaat kijken. Daar gaat het om een samenvloeiing van enkele pietluttige beekjes. Tegen dat de rivier op de keiharde rotsmassa botst aan de grens met het Vlaams Gewest in Lembeek (Halle) is ze al een stuk breder en dieper. Daar heeft ze de allure van een echte rivier.

Parallele tweeling

De verbondenheid met het langs liggende kanaal Brussel-Charleroi is zonder meer uniek. Bij hevige regenval en hoge waterstanden kan de Zenne overlopen in het kanaal. Diezelfde overloopmogelijkheid is voorzien in Anderlecht en Molenbeek. Ter hoogte van Vilvoorde gebeurt het omgekeerde: daar kan het Zeekanaal overlopen in de Zenne.

Dit heeft te maken met de grillige watervoering van beide waterlopen, die over een grote afstand parallel met elkaar sporen. Ze hebben allebei slechts een beperkt debiet waardoor ze gevoelig zijn voor wateroverlast. Het omgekeerde geldt evenzeer: ze zijn allebei gevoelig voor verdroging. Met een

gemiddelde waterdiepte in de Zenne van niet meer dan een halve meter en de noodzakelijke diepgang voor de scheepvaart op het kanaal weet je dat het geregeld misloopt. Vooral de laatste jaren was verdroging de grootste boosdoener. Verschillende keren werd het oppompen van water, onder meer voor de landbouw, verboden. Op een bepaald moment moest de waterbeheerder zelfs het versassen van de boten beperken omdat er te weinig water was voor de scheepvaart. Vermoedelijk zal dat in de toekomst meer gebeuren.

Belangrijke rol

De Zenne ten zuiden van het Brussels Gewest heeft vandaag zo goed als geen enkel economisch belang meer. Ze is al decennialang niet meer bevaarbaar. De grote economische activiteit van weleer, met onder meer de papierindustrie, is intussen zo goed als helemaal verdwenen. Toch speelt de rivier nog een andere, belangrijke rol in de waterzuivering. De volledige loop doet dienst als afvoer van het gezuiverde afvalwater van zo'n twee miljoen mensen. De tijd dat

de Zenne een open riool was, ligt inmiddels achter ons. De jongste jaren neemt, onder meer de stad Halle, de vlucht vooruit door de mensen dicht bij het water te brengen met de aanleg van terrassen op de oevers. Wie zou dat tien jaar geleden gedacht hebben?

Toen het waterzuiveringsstation van Brussel-Zuid in het jaar 2000 in dienst werd genomen, was dat een belangrijke stap in de verbetering van de waterkwaliteit van de Zenne. Bij de oplevering van de volledig gerenoveerde site in 2022 liet de toepassing van een doorgedreven membraantechnologie een nog betere zuivering toe. Vandaag bevat de rivier veel meer leven dan twintig jaar geleden.

Voor de verdroging maakt dat echter niet zo veel verschil. Bij lage waterstanden is de vervuilingconcentratie nog te groot, onder meer door de continue aanvoer van stikstof en pesticiden vanuit het landbouwgebied. Daar kan het zuiveringsstation niet veel aan veranderen, want de instroom vanaf de akkers en graslanden kan niet worden opgevangen en afgekoppeld van de rivier. Die problemen aanpakken aan de bron is de



TECHNISCH PASPOORTZENNE

- Totale lengte: 103 km.
- Bron op 123 meter hoogte in Naast (Soignies).
- Monding in de Dijle/Rupel op 5 meter hoogte in Heffen (Zennegat).
- Gemiddelde diepte: 50-60 cm.
- Uiterste debieten in Lot: 1-30 m³/sec.
- Eerste vissoorten terug gevist in 2007 in Lembeek.
- Vandaag zwemmen er een tiental vissoorten in de Zenne.

enige oplossing. Minder bemesting en zo weinig mogelijk pesticiden zijn dringend aan de orde.

Snelweg van water

Soms staat het water in de Zenne zeer laag. Dan verhoogt de vervuilinggraad en hebben vissen en andere organismen het moeilijk. De aanvoer vanuit zijbeken vermindert of stopt helemaal. De meeste zijn rechtgetrokken en ingericht om het water zo snel mogelijk naar zee af te voeren. Door de vele rechttrekkingen en verdiepingen in het verleden is de Zenne als het ware een snelweg van water. Die beweging zou moeten worden teruggedraaid. Door stuwten annex vistrappen, wachtbekkens, meandering, begroeiing met waterplanten en dergelijke kan het probleem van de verdroging drastisch worden verkleind. De tijd dringt, want de verdroging grijpt razendsnel om zich heen, veel sneller dan de slechtste scenario's voorspellen. Het waterlopenbeheer is aan herziening toe, niet in het minst voor de Zenne, want zij is de laatste schakel die het water van het Zennebekken verzamelt en afvoert naar de Schelde en de zee. ●



Randatlas stelt zijn tenten op

Vorig jaar trok Randatlas door de Rand rond Brussel.

Na Alsemberg waren Koningslo, Haren, Ternat en Drogenbos aan de beurt. Na een winterstop trekt Randatlas nu verder door de Rand. Maar wat is Randatlas alweer?

TEKST Koen Demarsin – FOTO Filip Claessens

De Kleine Expeditie vzw is een organisatie die werkt rond erfgoed en participatie. Drie jaar lang bijt ze zich vast in de Rand. Ze gaat op zoek naar de verhalen van mensen die hier vandaag wonen, werken of leven, maar ook naar de plekken die de streek bijzonder maken. Al deze ontmoetingen en plekken brengt ze in kaart. Het eindresultaat is een heuse atlas: de Randatlas. Een staalkaart van wat de Rand vandaag is met haar mooie, boeiende, maar ook uitdagende en moeilijke kanten. De verhalen zijn meer dan een doel op zich, ze helpen mensen samen te brengen en samen na te denken en te praten over hun buurt.

Over plekken en trajecten

Elke gemeente heeft zijn eigen dynamiek, zo bleek vorig jaar al. Dilbeek beet eind april de spits af en legde de focus op kinderen en jongeren, want gemeenschap bouwen, begint bij hen. De complexiteit van een grensgebied laat zich in Dilbeek in alle aspecten van het samenleven voelen. Aan de oostkant schurkt de gemeente aan tegen de stad en de RO, in het westen is het zo Pajot als het maar kan zijn. Over die *tussen-ligging* konden ze hun ideeën vrijuit de loop laten en ze gingen in dialoog met hun omgeving tijdens speciale workshops voor de scholen. Zo vertelden, schreven en tekenden ze mee aan *De beste kaart van Dilbeek*.

Randatlas trekt verder

In mei trekt Randatlas verder. Eerst strijkt het kamp neer in **Wemmel** tussen 10 en

14 mei. GC de Zandloper is de uitvalsbasis. Woensdagavond start Randatlas op het binnenplein met een warm welkom. Donderdag is de Zandloper een open huis gericht op plaatselijke verenigingen. Randatlas is ook elders te vinden: vrijdagmiddag en -avond aan de kerk tijdens de kermis en op zaterdag op de gloednieuwe welzijns-campus. Zondagochtend sluit Randatlas af met een ontbijt met pistolets tussen 10 en 12 uur.

Van 17 tot 21 mei is Randatlas in **Zellik** te gast, op woensdag tijdens de Breughelbroekfeesten, op donderdag tussen de flatgebouwen van het Breughelbroek, zaterdagochtend op de markt onder de grote parasol en in de namiddag tussen de volkstuintjes aan het Breughelpark. Zondag sluit Randatlas af met een picknick. Wie wil, kan op vrijdag als gids zijn of haar Zellik laten zien.

In **Sint-Genesius-Rode** is GC de Boesdaalhoeve tussen 31 mei en 4 juni de uitvalsbasis, maar Randatlas trekt ook dieper de gemeente in: naar het dorpscentrum, Middenhut, De Hoek en naar de pendelaars aan het station.

In de zomer en het najaar komen Pepingen (weekends 21 en 28 juli), Negenmanneke (Sint-Pieters-Leeuw, 30 augustus tot 3 september), Kampenhout (9 en 10 september), Sint-Stevens-Woluwe (20 tot 24 september), Linkebeek (8 tot 11 oktober) en Halle (datum te bevestigen) aan de beurt. ●

f www.randatlas.be, www.dezandloper.be, www.asse.be of www.boesdaalhoeve.be of de bijhorende facebook- en instagrampagina's

Het land tussen de talen

België is een land tussen de talen, zoals de Duitse schrijver Stefan Zweig het ooit omschreef. De taalgrens doorheen het midden is het rijgsnoer van de Belgische geschiedenis van de laatste eeuw. Naast een geografische grens is het ook een culturele en zelfs mentale scheidingslijn.

TEKST Koen Demarsin – FOTO Filip Claessens

Daarnaast is de taalgrens ook een overgangszone. Hoe leven we vandaag langs de taalgrens en wat verbindt of onderscheidt ons met of van elkaar? En speelt taal nog steeds diezelfde rol van betekenis als toen de taalgrens in 1962 werd vastgelegd? Een verkenning.

Grenstrekkers

Eind jaren 40 van de vorige eeuw begonnen de Waalsgezinde Jean Van Crombrugge en de Vlaamsgezinde Jan Verroken aan hun tocht langs de taalgrens in België. Hun tocht was niet vrijblijvend. Ze moesten onafhankelijk van elkaar vaststellen waar de taalgrens lag. Met andere woorden: welke dorpen Vlaams waren en welke Waals. Zo hoopte de regering van de toen nog unitaire staat België opnieuw politieke rust te brengen in de woelige jaren na de Tweede Wereldoorlog. Die taalgrens was kort na de Eerste Wereldoorlog in beroering gekomen en ze bleef sindsdien regelmatig een conflicthaard tussen de Nederlandstaligen in het noorden en de Franstaligen in het zuiden van het land, die er steeds vaker een andere visie op de werking van België op nahielden.

Verroken en Van Crombrugge kwamen vrijwel tot dezelfde conclusies over welke dorpen, zelfs wijken, langs de taalgrens eerder Nederlandstalig dan wel eerder Franstalig waren. Een merkwaardige eensgezindheid in de communautaire tweespalt. Eerdere pogingen om met het taalregime langs de grens om te gaan, hadden niet tot berusting geleid, wel in tegendeel. Taaltellingen gekoppeld aan de volkstellingen bleken al te veel een speelbal van lokale en nationale politiek. Ze bleken gevoelig voor fraude en daardoor niet alleen discutabel, ze hitsten de

gemoederen ook flink op, zowel ter plaatse als landelijk. Ondanks de heldere vaststellingen van beide grenstrekkers duurde het nog tot 1962 vooraleer hun conclusies officieel in een wet werden gegoten. Op 8 november lag ze er uiteindelijk en wisten de gemeenten in kwestie langs welke kant van de grens ze uiteindelijk terecht kwamen.

De *Wet tot wijziging van provincie-, arrondissements- en gemeentegrenzen*, zoals haar officiële titel luidt, legde definitief vast wat al langer werd aangevoeld: naast het taalkundige ook het politieke verschil tussen het noorden en zuiden van België. Bovendien bevestigde de wet dat de taalgrens

“ De taalgrens als scheidingslijn tussen noord en zuid toont maar één dimensie. De culturele en mentale grenzen lopen ook door onze hoofden.

officieel een scherpe lijn was en geen brede contactzone waarbinnen twee taalgroepen elkaar ontmoeten, waardoor er een zekere overlap bestaat. Nee, het was of Nederlands-talig of Franstalig. Het aantal uitzonderingen op de regel bleef beperkt. Van west naar oost bevonden verspreid gemeenten zoals Komen, Ronse, Bever, Edingen, Herstappe en Voeren zich in dit geval. Andere gemeenten werden definitief ééntalig.

Europese taalgrens

De binnenlandse politieke spanning tussen de taalgemeenschappen maakte de nood aan duidelijkheid dringend en reduceerde de taalgrens tot deze grenslijn. Dat was

niet alleen het geval tussen Vlaanderen en Wallonië, maar ook binnen Wallonië tussen haar Franssprekende en het kleinere Duits-talige deel, want ook daar loopt de taalgrens verder. Van Gemmenich op de grens met Nederland en Duitsland tot Burg Reuland op de grens met Duitsland en Luxemburg.

Bovendien is de grens tussen Frankrijk en Duitsland een variant van dezelfde taalgrens, namelijk de afbakening tussen het Germaanse taalgebied en het Romaanse. De Belgische kwestie krijgt zo een Europees perspectief. Die Europese taalgrens doorkruist Europa van De Panne aan de Noordzee in het noordwesten, langs de Rijn en over de Alpen tot bijna aan de Adriatische zee in het zuidoosten, waar beide taalgroepen in de Balkan op de Slavische taalgroep stoten.

De gebieden in de contactzone tussen de twee waren wel vaker het voorwerp van controverse. Elzas en Lotharingen waren eeuwenlang twistgebied, totdat ze na de Tweede Wereldoorlog voorlopig definitief bij Frankrijk kwamen te liggen. Hetzelfde geldt voor het Saarland: zijn lot werd beslecht in 1957, enkele jaren voordat onze taalgrens haar definitieve vorm kreeg. Het Saarland bleef uiteindelijk bij Duitsland, al is Frans op school er nog steeds de eerst aangeleerde vreemde taal. Van noord naar zuid werd de Rijn de scherpe grens tussen Frans en Duits en werd de ruimte voor andere talen aan de overkant kleiner.

In de nasleep van de Eerste Wereldoorlog verloor Oostenrijk een deel van Tirol aan Italië. Dat deel heet naast Zuid-Tirol ook Alto Adige, nog steeds een tweetalig tussengebied hoog in de Alpen. Alles welbeschouwd legde de 20e eeuw de Romaans-Germaanse taalgrens in een voorlopig definitieve plooi, al werd daardoor de grens op vele vlakken scherper en verdween de tussenzone die haar voorheen kenmerkte en vaak een bron van conflict was. De lokale spanningen die her en der bleven doorleven, zoals in België, leidden zelden nog tot grotere en open conflicten, maar worden tot op vandaag vooral gekanaliseerd binnen de democratische stelsels van de bestaande landen. De grote Europese machten als Duitsland en Frankrijk, maar ook Oostenrijk en Italië, vechten



Ⓜ Vaals, aan de rijksgrens van Nederland nabij het drielandenpunt met België en Duitsland.

hun geschillen uit en maken hun allianties binnen het bestel van de Europese Unie, de grootste stabiliserende kracht van Europa sinds mensenheugenis. Alleen Zwitserland, nog zo'n product van een taalkundig divers Europa, houdt zijn eigenzinnige koers aan: neutraal en in het midden.

De horizontale taalgrens

Ons land is de noordelijke afbuiging van deze binneneuropese taalgrens en die heeft veel oudere wortels dan de spanningen tussen Nederlands en Frans in België doen vermoeden. Voor hun ontstaan moeten we zo'n 1.700 jaar terugreizen in de tijd, naar het einde van de 3e eeuw van onze tijdrekening toen de Romeinse bezetter heer en meester was over onze gebieden. Met grof geweld hadden ze hier de inheemse Keltische stammen en hun talen uitgeroeid en de streek met militaire wegen, kampen en handels-

posten naar Romeinse leest geschoeid. Toch was hun overmacht op de duur relatief, want al hadden ze komaf gemaakt met de plaatselijke Keltische stammen en hun talen, met de Germanen hadden ze het lastiger. De Romeinen raakten maar moeilijk over de Rijn in Germaans gebied. Meer nog, het werd hun vaste grens in het noorden van hun grote rijk. Omgekeerd trokken in de loop van de 3e eeuw Germaanse troepen het Romeinse gebied binnen en vestigden ze zich er. Dat was in onze streek het geval. Het grensgebied tussen Romeins en Germaans werd de kiemgrond waarin de latere Romaans-Franse en Germaans-Duitse invloedssferen zich entten.

De taalgrens in België speelde lange tijd niet de rol die ze in de 20e eeuw kreeg. Tijdens de middeleeuwen waren de hertogdommen Brabant, het graafschap Vlaanderen en prinsbosdom Luik een

taalgemengd gebied. In Brabant lagen Nijvel, Leuven en Brussel dicht bij elkaar dan pakweg Gent en Brugge in het graafschap Vlaanderen. De spelregels waren anders en de grenzen liepen eerder van noord naar zuid tussen vorstendommen, dan van west naar oost tussen de taalgebieden. Vooral na de middeleeuwen wijzigde dat stilaan. De macht van de graafschappen en hertogdommen verminderde ten voordele van grotere spelers als de Spanjaarden, Oostenrijkers, Fransen of Hollanders. De binnengrenzen namen aan belang af. Daarnaast nam de macht van de adel en de Kerk af ten voordele van het volk en de staat, waardoor ook het belang van het gebruik van de volkstaal begon toe te nemen, en met het belang van de volkstaal het belang van de horizontale taalgrens.

Cultuurgrens

Grenzen hebben een lang leven. Ze maskeren zich, maar herleven voortdurend en woekeren voort als kankercellen. Het is een uitspraak van Claudio Magris, cultuurfilosoof, schrijver en notoir grensdenker, zelf geboren op de grens in Triëst aan de Adriatische kust tussen het Romaanse en het Slavische in. Hij is nog net Italiaan, al is de vraag wat dat precies betekent op zo'n plek. Hij zag hoe de grens tussen Italië en toenmalig Joegoslavië met het optrekken van het IJzeren Gordijn niet alleen een cultuurgrens werd, maar ook een vaste, ondoordringbare barrière. Hij kon alleen nog mentaal oversteken naar de plekken die hij goed kende vanuit zijn kindertijd. Dat moet wat doen met een mens.

Tussen noord en zuid ligt er in België geen harde grens, maar toch werd de taalgrens ook hier een duidelijke cultuurgrens. Vanaf de jaren 20 van de vorige eeuw bepaalde ze niet alleen het verschil tussen Nederlands en Frans, ze werd ook de scheidslijn tussen het katholieke Vlaanderen en het seculiere en linksere Wallonië. Dat was het gevolg van de recente sociale geschiedenis. Het gros van de bevolking in het noorden bestond voornamelijk uit een plattelandsbevolking. In het zuiden van het land met haar industrie-centra en steenkoolbekkens in de streek rond Luik en Charleroi bestond de bevolking



Ⓜ Burg-Reuland (drielandenpunt van België, Duitsland en het Groothertogdom Luxemburg)

voornamelijk uit arbeiders. Walen, maar ook vele geëmigreerde Vlamingen, vanaf de tweede helft van de 19e eeuw op de vlucht voor de honger op het Vlaamse platteland. Zij zochten elk op hun manier naar emancipatie. De sociale strijd werd in noord en zuid anders gevoerd en deed de afstand tussen de twee landsdelen verder toenemen.

De aandacht kwam in België steeds meer op de taalgrens zelf te liggen. De Vlaamse roep naar emancipatie klonk steeds luider en dat verontrustte ook de Waalse beweging, bewust als ze was van de vele Vlamingen in Wallonië. Ze opperde voor het eerst de bestuurlijke scheiding, waarop de Vlaamse kant reageerde met acties en meetings langs de grens. De oplopende spanningen en het groeiende bewustzijn van de eigen taal en culturele identiteiten langs beide kanten, maakte van de taalgrens, naast een geografische, ook een cultuurgrens. Naast een mentale grens werd ze vanaf dan ook een potentiële staatsgrens. En zo geschiedde. In 1970 ontpopte België zich tot federale staat met voor noord en zuid eigen

bevoegdheden, eigen media en vanaf dan ook een eigen blik op de wereld. Toen eind jaren 60 ook nog de verschillende nationale partijen splitsten, leek er niet veel gedeeld meer over te blijven buiten een vlag, een grondwet en de omtrekken van het land. Vlaanderen, Wallonië en Brussel dreven van elkaar weg. Met de uitbouw van de federale staat en de daarop volgende staats hervormingen, kreeg ook Brussel haar eigenheid, niet langer deel van de provincie Brabant, maar een deelstaat die los-vasthangt aan Vlaanderen en Wallonië, en intussen vooral ook de thuis is van de Europese Unie en een superdivers Europa. Het is België's laatste grote vraagteken.

Door het hoofd

De taalgrens als scheidingslijn tussen noord en zuid toont maar één dimensie. De culturele en mentale grenzen lopen ook door onze hoofden. We merken dat als we eerder naar Antwerpen, Gent of Leuven gaan in plaats van naar Brussel. We lezen ze in de krant. Over de diepgewortelde

stereotypen van hardwerkende Vlamingen en gemakzuchtige Walen. Ze verhinderen ons, hier en aan de overkant, om verder te kijken. Daarbij gaat het vaak niet meer over de taal zelf, maar over onderliggende spanningsvelden als verstedelijking, sociale vraagstukken en sociale verschillen tussen noord en zuid en hoe we vanuit onze eigen culturele bril daar anders of soms onbewust gelijkaardig naar kijken.

Zo gesteld lijken de tegenstellingen absoluut en onoverkomelijk, of om het citaat van Claudio Magris verder aan te vullen: *De vloek van grenzen is dat ze als onoverschrijdbaar worden beschouwd*. De radicaliteit van grenzen is zelden absoluut. Er zijn altijd doorgangen, mazen in het net, tussenzones, hoe klein ook. Grensgebieden zijn morsige overgangspunten waar onderliggende spanningen soms uitvergrooten of soms net kleiner lijken, waar tendensen voelbaar worden. Vaak is de grenszone een plek van uitgesproken pragmatiek en is de overgang tweeslachtig: radicale barrière en contactzone, tegelijk aantrekkelijk en afstotend. Wie langs de grens woont, moet maar om kunnen gaan met de verschillen, het onoverbrugbare of het wederzijdse (on)begrip.

Nu, meer dan 60 jaar na datum reizen we met RandKrant opnieuw door ons land tussen de talen, net als Van Crombrugghe en Verroken, om vast te stellen wat er vandaag langs de taalgrens beweegt. We hertekenen ze niet, maar gaan op zoek naar de overgangspunten langs de harde grens. We trekken naar de plekken waar de grenzen vast of doorlaatbaar zijn. Onze tocht begint in Bever, de kleine gemeente in het zuidwesten van het Pajottenland, maar wel één met een bewogen geschiedenis. In 1962 kwam Bever niet alleen in Vlaanderen te liggen, ze wisselde ook van provincie, van Henegouwen naar Brabant. Daar op het kruispunt tussen Vlaams-Brabant, Oost-Vlaanderen en Henegouwen – tussen drie provinciegrenzen en een gewestgrens – begint volgende keer onze verkenning langs de taalgrens. ●

📍 Het verhaal over Bever lees je in RandKrant van oktober. Dit artikel werd gerealiseerd met de steun van het Fonds Pascal Decroos voor bijzondere journalistiek.

 **Fonds Pascal Decroos**
voor bijzondere journalistiek

Stand-up comedian Dena Vahdani

Prinses en strijdster

Vlaanderen kent de Brusselse stand-up comedian Dena Vahdani ondertussen als sidekick in de komische late night show *Jan Jaap op Zondag*. Daarvoor toerde Dena al met haar avondvullende comedyshow *Warrior Princess*, die ze zowel in het Nederlands als in het Frans speelt.

TEKST Michaël Bellon - FOTO Filip Claessens



Dena Vahdani (30) is geboren en getogen in Elsene. Ze is grafisch vormgeefster van opleiding. Eind 2016 begon ze met stand-up comedy waarbij ze haar moppen in het Nederlands, Frans, Engels en Farsi aan de man/vrouw brengt. Dat ze ooit als achtjarige op een familiefeest een hilarische imitatie weggaf van haar oude, wijze, gerespecteerde en ook wat dikke nonkel, was een voorteken. Ondertussen won ze verschillende prijzen op humorfestivals in Franstalig België, schreef ze columns voor Bruzz, podcasts voor RTBF, en heeft ze haar eigen talkshow *Le Moment Dena* op Pickx+. Ze nam deel aan *De Slimste Mens*, was te gast in *De Ideale Wereld*, en was één van de vaste sidekicks in de late night show *Jan Jaap op Zondag* op Play4.

Tussen extremen

En nu kan je opnieuw naar haar eigen show gaan kijken: *Dena Princesse Guerrière* in het Frans, *Warrior Princess* in het Engels, een verwijzing naar de Amerikaanse cultserie *Xena Warrior Princess* uit de jaren negentig. 'Omdat ik bezig was met het programma van *Jan Jaap* heb ik mijn show een tijdje niet gespeeld. Nu ben ik blij dat ik er terug aan kan beginnen.'

Haar debuutshow kwam tot stand volgens het klassieke stand-up parcours. 'In het begin dacht ik niet aan een volledige show. Ik speelde tien minuten in klassieke line-ups met collega's. Als je die tien minuten onder de knie hebt, schrijf je verder zodat je op den duur aan dertig minuten zit. Daarmee kan je in Franstalig België met een collega

een zogenaamde 30/30 spelen, waarin ieder een half uur voor zijn rekening neemt. De volgende stap is dan vijftig minuten waarmee je in Brussel en Frankrijk in comedy clubs terecht kan. Ik had het geluk dat er in al mijn materiaal automatisch een samenhang zat omdat ik vertel over mijn eigen leven.'

Is Vahdani een *Warrior Princess*? 'De knipoog naar *Xena Warrior Princess* vind ik heel goed. Prinses en strijdster. Die uitersten passen goed bij mij en bij wat ik vertel. Het gaat vaak over extremen of over de twee culturen die ik in mij verenig.'

De *Xena* van op televisie was niet echt een jeugdidoel omdat Dena toen nog iets te jong was. 'In de lesbische gemeenschap worden er vaak grapjes over haar gemaakt. Ze wordt beschouwd als een lesbisch televisie-icoon.'

Als lesbische met Iraanse roots durft Vahdani in haar grappen opkomen voor de goede zaak, maar altijd kalm en vreedzaam. 'Als je wat *chill* bent in plaats van te kaffen, zijn mensen meer bereid om te luisteren. Zo bestaat mijn publiek voor de helft uit heteromannen, terwijl ik ongerust was dat die niet zouden komen. Mensen uit de LHBTQIA+-gemeenschap zullen de soms nogal irritante dingen die ik vaak meemaak sneller herkennen. Maar door die met humor en zonder verwijten te vertellen, gaat er bij de hetero's een belletje rinkelen en ontstaat er vanzelf begrip.'

Nederlands op school

Vahdani kijkt ernaar uit om te spelen in Dilbeek, waar Vlamingen thuis zijn. 'Ik hoop

dat de Vlamingen ook thuis zullen zijn in mijn show. Ik moet toegeven dat ik vroeger dacht dat het Vlaamse publiek meer verlegen zou zijn dan het Franstalige, maar dat is niet zo. De shows hebben me dichterbij de Nederlandstaligen gebracht.'

Hoe heeft ze Nederlands geleerd? 'Mijn ouders kwamen in 1986 naar België; ik ben van 1991. Mijn oudere zus is nog naar een Franstalige school gegaan, maar ondertussen hadden mijn ouders gehoord dat je op een Nederlandstalige school meer Frans leerde dan dat je Nederlands leert op een Franstalige school. Omdat ze zelf geen Nederlands spraken, was dat voor mijn ouders een complete gok. Doordat ik heel mijn schoolloopbaan in het Nederlands heb gedaan, ben ik nu een Brusselse polyglot.'

Vahdani's enige kleine gebrek is dat ze niet zo gauw een hele voorstelling uit het hoofd leert. 'Klopt (*lacht*). Dat is ook een voordeel omdat ik spontaner overkom. Ik hoorde onlangs de opmerking dat de toeschouwers het gevoel hadden dat ze een goede vriendin van me waren die ze al heel lang kennen. Dat hoor ik vaker. Waarschijnlijk omdat het lijkt alsof ik mijn verhaal voor de eerste keer vertel in plaats van alles tot in de details te hebben ingestudeerd.' ●

VR - 5 MEI - 20.30

Warrior Princess

Dena Vahdani

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Renovatie- begeleider is sleutelfiguur

De renovatiebegeleider speelt een cruciale rol in het duurzaam renoveren van een woning. De provincie Vlaams-Brabant voorziet voor eigenaars met een beperkt inkomen in de voorfinanciering van renovatiewerken en in renovatiebegeleiding.

TEKST Gerard Hautekeur – FOTO Filip Claessens

Walter Maes is vijf jaar in dienst van de provincie Vlaams-Brabant als renovatiebegeleider. Hij werkt in Sint-Pieters-Leeuw, Beersel, Liedekerke, Halle, Ruisbroek, Pepingen, Bever en Galmaarden. Destijds heeft hij zijn eigen huis helemaal zelf verbouwd. Hij heeft de technische bagage en weet van wanten. Als renovatiebegeleider moet hij niet zelf de handen uit de mouwen steken, maar moet hij eigenaars adviseren en begeleiden.

‘Voor de gemeenten die hebben ingetekend op de projectoproep van de provincie, gaan de OCMW’s op zoek naar eigenaars die recht hebben op een lening van maximum 30.000 euro met uitgestelde terugbetaling. In tegenstelling tot een klassieke lening die je maandelijks moet afbetalen, betaal je deze lening pas terug bij de verkoop van je gerenoveerde woning. De rechthebbenden zijn meestal eigenaars van een slecht geïsoleerde woning met een lekkend dak of verouderde verwarmingssystemen, maar die niet de middelen hebben om daarin te investeren.’ (zie ook RandKrant, november 2022)

Renovatieplan

Maes heeft een veelzijdige job. Allereerst contacteert hij de gezinnen die in aanmerking komen voor de provinciale ondersteuning. ‘Ik screen de woning samen met een medewerker van de vzw Dialoog, een onafhankelijke adviesvereniging inzake renovatie. Op basis

van onze screening maken we een renovatieplan op. Daarbij staan drie doelstellingen voorop. Allereerst letten we op de veiligheid in de woning. Vaak merken we dat de zekeringskasten of elektriciteitsleidingen niet in orde zijn. Zo zijn er soms loszittende stopcontacten of elektriciteitsdraden die blootliggen. De trap vormt dikwijls een ander gevaar. Door insijpelend vocht zijn de treden rot of vermolmd. Bij andere gezinnen ontbreekt een trapleuning. Ouderen die er al lang wonen, staan er niet meer bij stil. Pas als er een leuning is geïnstalleerd, beseffen ze dat het zo een pak veiliger is.’

‘De tweede prioriteit is het wooncomfort. Bewoners wijzen geregeld op gebrekkige sanitaire voorzieningen. Ouderen signaleren dat ze geen gebruik meer kunnen maken van het ligbad. Met het vernieuwen van het sanitair en het plaatsen van een inloopdouche kunnen we die problemen verhelpen. Het energiezuinig maken van de woning is de derde doelstelling, die we bereiken met investeringen in energiezuiniger warmteketels, nieuwe ramen en deuren, dak- en vloerisolatie. Als het dak nog in goede staat is en de zolder niet wordt gebruikt, stellen we zoldervloerisolatie voor. Het is efficiënt en goedkoper dan een dakisolatie. Zo komen er meer middelen vrij voor andere energiebesparende investeringen, zoals een gevelisolatie. Ons renovatieplan bevat een lijst van prioritaire werken. Het gaat om een advies,

niet om een verplichting. De eigenaar heeft het laatste woord.’

De aannemer

De zoektocht naar een aannemer is de volgende stap in het renovatietraject. ‘Ik informeer of de eigenaar een aannemer kent en ik contacteer zelf ook aannemers met wie ik positieve ervaringen heb. Ik leg de contacten met de kandidaat-aannemers om nadien de verschillende offertes met elkaar te kunnen vergelijken. Bij de toelichting van de offertes aan de eigenaar ben ik aanwezig. Uiteindelijk is het de eigenaar die een keuze maakt tussen de offertes. Veel eigenaars geven toe dat ze niet thuis zijn in de vrij technische materie en volgen doorgaans mijn advies, ook al omdat sommige eigenaars voordien slechte ervaringen hadden met malafide aannemers. Ze betaalden een voorschot, maar de aannemer daagde nooit op bijvoorbeeld. Bij anderen waren niet alle renovatiewerken uitgevoerd. Door mijn frequente contacten bouw ik met de eigenaar een vertrouwensrelatie op.’

‘Als het contract met de aannemer is getekend, volg ik de werken nauwgezet op. Tijdens de uitvoering van de verbouwingen bezoek ik regelmatig de werf. Op die manier zie ik of alles volgens plan wordt uitgevoerd en kan ik samen met de eigenaar snel reageren en anticiperen op eventuele problemen. Als de werken zijn opgeleverd, bezorgt de aannemer mij de facturen ter controle. Ik stuur ze op



De woning van het gezin Thienpont in Galmaarden.

Een wereld van verschil

Voor het nieuw samengesteld gezin Thienpont in Galmaarden was hun woon- en leefruimte te krap geworden. 'Bovendien liet de halfopen bebouwing te wensen over,' vertelt Andy Thienpont. 'De ruimte aan de voorkant van ons huis was onleefbaar in de winter. Het etalageraam van de vroegere krantenzaak zorgde voor koude en tocht. Het oude dak was niet geïsoleerd en via die grote kieren hadden we veel warmteverlies. De stookoliebrander was aan vervanging toe. Als groot gezin met acht kinderen (in het weekend en tijdens de vakanties negen) hadden we niet de financiële middelen om onze woning te renoveren.'

'Op de valreep konden we ons drie jaar geleden inschrijven voor de lening van de provincie Vlaams-Brabant. Inmiddels werd de renovatie in juni 2022 voltooid. We zijn overgeschakeld van stookolie op aardgas. Er zijn nieuwe leidingen gelegd en radiatoren bijgeplaatst. Het oude dak is vervangen en geïsoleerd. De aluminiumramen met enkel glas

zijn vervangen door pvc ramen met dubbele beglazing. Het schuifraam in de keuken is vernieuwd. De kapotte schakelaars en stopcontacten zijn vervangen en we zijn overgeschakeld op LED-verlichting. De renovatie maakt voor ons gezin een wereld van verschil wat betreft energiegebruik en wooncomfort. Vroeger moesten we de thermostaat op 22 à 23 °C zetten om ons enigszins warm te houden, nu staat die op 19 °C. Nu is het hier aangenaam wonen. Op de geïsoleerde zolder hebben we met eigen middelen drie kamers bijgemaakt. In aanvulling op de provinciale lening kwamen we in aanmerking voor verschillende premies.'

Thienpont steekt een dikke pluim op de hoed van de renovatiebegeleider. 'Hij heeft voor ons de premies berekend en aangevraagd. Tijdens het hele renovatietraject konden we op zijn advies en begeleiding rekenen. We kunnen het veel gezinnen aanraden.' -GH

mijn beurt door naar het OCMW dat de facturen betaalt. Het OCMW van de betrokken gemeente beheert de provinciale lening.'

Ont-zorgen

'Sedert de crisis in de bouwsector zijn de centrale verwarming, isolatiemateriaal, hout, ramen en dakpannen een flink stuk duurder geworden. De beschikbaarheid van bepaalde bouwmaterialen is eveneens problematisch. Er zijn lange wachttijden. Voor de levering van dakpannen bijvoorbeeld moet de aannemer gemiddeld acht maanden wachten. Door de gestegen kosten is het budget van 30.000 euro dikwijls ontoereikend om alle geplande werken uit te voeren', verduidelijkt Maes. 'Als het om relatief kleine bedragen van een paar honderd euro gaat, pols ik of de eigenaar dat kan opleggen. In geval van grotere bedragen voor de uitvoering van essentiële werken, vraag ik in overleg met de eigenaar of het OCMW een voorschot kan geven op premies voor de vernieuwing van de elektriciteit, isolatie, sanitair en structurele verbeteringen aan de woning. Voor de exacte berekening doen we een beroep op het Wooninfopunt.'

'Als de werken voltooid zijn, stuur ik automatisch een mail naar het Wooninfopunt met de vraag om de eigenaar te informeren over de premies waarop hij recht heeft. Op die manier ont-zorgen wij de rechthebbenden. Uit ervaring blijkt dat veel eigenaars hun weg doorheen de administratieve molen niet

vinden. Bij de doorverwijzing naar andere instanties vervullen we als renovatiebegeleider een scharnierfunctie. Als er bijvoorbeeld mensen met een handicap in het gezin wonen, informeer ik hen over de premies die ze bij het Vlaams Agentschap voor Mensen met een Handicap kunnen krijgen om aanpassingswerken uit te voeren. Al dergelijke zaken nemen we ter harte.'

Een tand bijsteken

Maes juicht de Vlaamse klimaatdoelstelling toe dat tegen 2050 alle woningen het energiezuinige A-label moeten hebben. 'Lang niet iedereen kan echter de noodzakelijke energie-investeringen financieren. Naast de technische en financiële ondersteuning van de provincie is er het Vlaamse Noodkoopfonds dat een renteloze lening van 50.000 euro toekent aan gezinnen met een beperkt inkomen. Rechthebbenden moeten die lening pas na 20 jaar terugbetalen. Dit zijn zonder twijfel positieve overheidsmaatregelen, maar als we de ambitieuze klimaatdoelstellingen voor alle gezinnen tegen 2050 willen halen, moet de overheid naar een hogere versnelling schakelen. Aan het huidige tempo zullen deze doelstellingen moeilijk gehaald worden.' •

www.vlaamsbrabant.be/nl/premies-en-subsidies/renovatielening-met-uitgestelde-betaling

BOUWERK



Sint-Gertrudiskapel

GAASBEEK In zijn bouwdrift liet kasteelheer Graaf de Renesse in 1625, aan de voet van de bron die de kasteelvijvers voedt, een barokke kapel bouwen. Vanuit zijn fascinatie voor de Italiaanse schilderkunst en het clair-obscur bestelde hij bij de bekende Vlaamse schilder en Caravaggist Gerard Seghers het altaarstuk Het visioen van de heilige Gertrudis. Zij stond bekend als weldoener voor armen en pelgrims en was de beschermheilige tegen ratten- en muizenplagen, koorts en krankzinnigheid. De kapel werd een waar bedevaartsoord. In de 18e eeuw werd ze uitgebreid met twee zijvleugels met trappen en balkons op de eerste verdieping. Later volgde de neoklassieke balustrade van waaruit je een prachtig uitzicht had op vijvers en park. De toestroom van (bij)gelovigen was zo groot dat markiezin Arconati Visconti het welletjes vond en het park in 1887 liet afsluiten om haar privacy te vrijwaren.

Als deel van het masterplan voor het kasteel van Gaasbeek werden de haast ruïneuze kapel en het schilderij in 2020 gerestaureerd. De bakstenen buitengevel kreeg een ademende witte verflaag. Het altaarstuk schittert vandaag opnieuw door de blauwe en rode kleur van Maria's gewaad en de expressiviteit van het tafereel. Met de filosofie om heden en verleden te verenigen mocht de hedendaagse Antwerpse schilder Ben Sledsens een nieuw glasraam voor de nis in de voorgevel creëren. Het binnenvallend licht van de compositie van verstrengelde takken met rode rozen tegen een blauwe achtergrond verenigt oud en nieuw, roodblauw, Maria en de roos, symbool van liefde, perfectie en vruchtbaarheid, en tegelijkertijd van vergankelijkheid en pijn. •

TEKST & FOTO Tine De Wilde



Ⓢ werk van Valentine Verhaegen

Tour Elenrik

Volt voor de Druivenstreek

Ja, we hebben elektriciteit nodig, maar die grijsgrauwe nutskasten die je soms de weg versperren op het voetpad, moet dat echt? Nee, dat moet niet echt. De gemeente Overijse realiseerde het langste parcours in de Benelux van met street art gedecoreerde elektriciteitskasten. Kleurig, fleurig, keurig.

TEKST Gerard Hautekeur - FOTO Filip Claessens

De grauwe nutskasten zijn vaak een doorn in het oog en ontsieren het straatbeeld. *Tour Elenrik* biedt een alternatief. Dat blijkt in Overijse, waar in totaal 42 elektriciteitskastjes en meerdere grote elektriciteitscabines tot lokale kunstwerken zijn omgetoverd. Ook twee andere druivengemeenten, Hoeilaart en Tervuren, en Kraainem kunnen binnenkort pronken met een kleurrijk street art-traject.

Kleur in de openbare ruimte

Sandra Degreef, deskundige programmatie van cultuurcentrum Den Blank, nam corona te baat om dit initiatief te lanceren, alles lag toch zo goed als stil. Voor de realisatie van *Tour Elenrik* ging ze in zee met Treepack, een organisatie van professionele street art-kunstenaars.

Volgens coördinator Matteo Bortolazzi heeft Treepack in de Benelux al meer dan 1.000 kunstwerken afgewerkt. 'Met projecten

als *Tour Elenrik* brengen we kleur en kunst in de openbare ruimte. Wij zetten sterk in op stadsvernieuwing via participatieve projecten. Onze medewerkers voeren in opdracht van gemeenten, scholen, verenigingen en particulieren street art-projecten uit. Daarnaast werken we vaak samen met lokale kunstenaars en mensen met een creatieve aanleg. Dankzij het lokale partnerschap wordt het project gedragen door de hele buurt. Overijse is hiervan een goed voorbeeld.'

'Als centraal thema koos de gemeente Overijse fauna en flora met een knipoog naar de tafeldruif, de koesterburen, het wielertoe-risme en de natuur. De respons op de open oproep om aan het street art-project mee te werken was enorm', zegt Bortolazzi. 'Heel wat geïnteresseerden volgden de workshop van Treepack. We hielden teken- en inspiratiesessies, maakten de deelnemers vertrouwd met verschillende technieken van graffitikunst,

leverden de materialen en oefenden op een kale muur die door gemeente ter beschikking werd gesteld. Deelnemers aan de workshop werden aangemoedigd om een ontwerp in te dienen.' Degreef stippelde het parcours uit en duidde de locaties aan. Na de gemeentelijke goedkeuring van de geselecteerde ontwerpen gingen de lokale amateurkunstenaars aan de slag op de aan hen toegewezen elektriciteitskasten.

Gemeenschapsproject

Leerkracht Maaike Visser is opgetogen over het street art-project en de *tips&tricks* die ze van Treepack kreeg. Samen met haar collega Stephanie Kumps beschilderde ze twee elektriciteitskastjes recht tegenover haar school. 'Als achtergrond kozen we een bloemenveld. Op de voorgrond zie je een jongen die bij een boek wegdroomt met zijn voeten bengelend in de kabbellende IJse. Het tafereel sluit aan bij het centrale thema natuur. Het spreekt de schoolkinderen die er dagelijks langskomen aan.'

In de realisatie van *Tour Elenrik* komt de artistieke aanleg van de vrijwillige medewerkers goed tot zijn recht. Silke Reyntjes had haar talent al gedemonstreerd met muur- en raamtekeningen in het cultuurcentrum Den Blank en het museum Druif. Voor *Tour Elenrik* tekende ze twee wielrenners. De sportieve man en vrouw zijn een ode aan het

wielrennen en passen bij het imago van de populaire fietsstreek.

Petra Brinkhof kandideerde in eigen naam voor Tour Elentrik, maar maakte er een echt gemeenschapsproject van. Brinkhof is fotograaf van opleiding, behaalde een master in beeldende kunsten en werkt voor De Kerselaar, een dagactiviteitencentrum voor volwassenen met een beperking. 'De mensen van De Kerselaar maakten voor het eerst kennis met graffiti en street art. In ons atelier lieten mijn collega Marie en ik hen tekeningen maken over dieren, vogels en natuur in de Druivenstreek. Daarvan hebben wij een collage gemaakt en die zo getrouw mogelijk op twee elektriciteitskasten afgebeeld. Deelnemers van De Kerselaar waren ook ter plekke actief. Op de elektriciteitskasten zorgden zij met de spuitbus voor de achtergrondlaag. Het resultaat is te zien in Terlanen met Vogelpik; het andere kastje situeert zich in het centrum aan de Markthal met *Abstracte beesten*. Tour Elentrik kreeg in De Kerselaar nog een vervolg met de druk van T-shirts en de foto's en filmpjes over het gemeenschappelijke project.'

Opwaarderen

Tour Elentrik siert de Druivenstreek en is volgens Bortolazzi voor menig lokaal amateurkunstenaar een springplank naar een professionele loopbaan in de kunst. 'Het is bij de tekening van de ontwerpen en de uitvoering snel duidelijk wie meer in zijn mars heeft. Zo ontdekten we in Overijse het artistieke talent van Valentine Verhaegen.'

'Ik woon in Tervuren en studeerde aan Sint-Lucas. Ik ben al jaren actief in het speelgoeddesign en volg momenteel een opleiding schilderen aan de academie in Overijse', zegt Verhaegen. Tekenen en schilderen zit in haar vingers. 'Voor Tour Elentrik portretteerde ik wielerkampioen Eddy Merckx. Inmiddels werk ik als bezoldigde professional mee aan diverse projecten van Treepack.' In maart stelde ze figuratief werk van landschappen en skateparken tentoon. Het zijn ook die ontwerpen die ze heeft uitgebeeld op de elektriciteitskastjes in haar gemeente Tervuren.

'Als de lokale kunstwerken van Tour Elentrik zijn voltooid, brengen medewerkers van Treepack een beschermende laag aan, die vocht afstoot, bestendig is tegen UV en de levensduur van de kunstwerken aanzienlijk verlengt', verduidelijkt Bortolazzi. Om het parcours van Tour Elentrik bij het grote publiek bekend te maken, zorgde Treepack voor een digitale en een gedrukte kaart waarop alle kunstwerken zijn aangeduid, met telkens een woordje uitleg erbij. ●

Elk boek is een beetje reizen



Vraag Chantal Binotto uit Wezembeek-Oppeem nooit welk boek ze zou kiezen als ze er maar eentje mee mocht nemen naar een onbewoond eiland.

'Eén boek voor de rest van je leven? Dat is toch vreselijk triest?'

TEKST Ines Minten - FOTO Filip Claessens

Ook dat ene boek voor deze rubriek wordt wikken en wegen. Binotto leest graag en veel. 'Nu wel', zegt ze. 'Maar als kind hield ik er echt niet van. Ik denk dat niemand me toen het juiste boek heeft gegeven.' Eenmaal volwassen ontdekte ze een wereld vol spannende en humoristische boeken, en ze was vertrokken. 'Mijn ideale vakantie is een stoel in de zon met een boek. Sinds covid blijf ik wat last hebben van het grotsyndroom en vertrek ik minder graag op reis, maar dat deert niet. Elk boek is een reis op zich.'

Mens en mier

Binotto leest in verschillende talen: Frans, Italiaans, Spaans, Nederlands, Engels. Ooit leerde ze zelfs Russisch, maar die kennis is wat weggeëbd. 'Ik hou van talen en lezen is een fantastische leerschool. Vroeger las ik vaak met een woordenboek erbij. Nu lees ik vreemde talen vooral op e-reader, en ben ik met één klik bij de vertaling.' Het maakte de keuze voor een boek complexer. Zo is Binotto verslingerd aan de humoristische detectives van de Amerikaanse auteur Jana DeLeon, maar die bestaan niet in het Nederlands. Ook de meeste historische romans van de Spaanse Matilde Asensi zijn niet in het Nederlands vertaald. Daarom koos ze *Kommer en karma* van de Duitse auteur en scenarist David Safier. 'Ik las het een hele tijd geleden en vond het zo'n grappig, leuk boek

dat ik het aan verscheidene vrienden cadeau heb gedaan.'

Het opzet van de roman is absurd, maar stemt tot nadenken. Tot haar verbijstering reïncarneert een ambitieuze tv-presentatrice als mier. Blijkbaar doet een leven waarin je over lijken gaat zoiets met een mens. Wil ze ooit weer een menselijke gedaante, dan zal ze al haar mierenijver moeten inzetten om goed karma te verzamelen. *Maar als zij al een mier moet worden, wat gebeurt er dan met dictators?* vraagt ze aan de haar begeleidende miervorm van Boeddha. 'Die worden darmbacteriën', antwoordt hij droog.

Filosofie voor het leven

'Er zitten heel grappige stukjes in het boek. Tegelijk krijg je als lezer een mooie boodschap mee. Het personage leert hoe ze een leven kan leiden dat niet enkel haarzelf, maar vooral anderen ten goede komt. In elk nieuw leven leert ze iets bij. Uiteindelijk beseft ze dat je niet de beste of mooiste moet worden ten koste van iedereen rondom jou, maar dat het je innerlijk is dat telt. Ik vind dat een mooie filosofie voor het leven.' Na het lezen van het boek kijk je met andere ogen naar dieren. 'Ik ben bang voor spinnen, maar na *Kommer en karma* klopte ik ze niet meer zomaar dood. Ik zet ze nu buiten. Stel je voor dat het iemand is die je hebt gekend', grapt ze.

Humor vindt Binotto cruciaal. 'Ook in thrillers vind ik het fijn als er een lichter tegengewicht staat tegenover de spanning. Als een boek alleen maar eng en spannend is, slaap ik niet goed. Als de moorden en mysteries afwisselen met grappige of absurde situaties, leest zo'n boek heel wat aangenamer.' Een laatste tip? 'Carlos Ruiz Zafón! Zijn romans zijn niet zozeer grappig, wel heerlijk mysterieus.' ●



Over **regiovorming** en fusies

Op 1 februari keurde het Vlaams parlement het regiodecreet goed. Het deelt Vlaanderen in 15 regio's in. Bedoeling is dat tegen 2030 nagenoeg alle intercommunales uit een regio enkel nog binnen dat gebied actief zijn. Tegelijk werd ook het visje van de fusies nog eens opgeworpen.

TEKST Luc Vanheerentals – FOTO Filip Claessens

Zo probeert de Vlaamse overheid op twee manieren orde te scheppen in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Met uitzondering van Hoeilaart en Overijse, die ondergebracht worden in Oost-Vlaams-Brabant, vormt Halle-Vilvoorde één regio. Vrijwillige fusies van gemeenten worden financieel gestimuleerd. Herne, Galmaarden en Gooik kondigden eind maart al een fusie aan, maar in de Rand is er hiervoor weinig animo. Zonder instemming van het

federaal parlement zijn overigens geen fusies met faciliteitengemeenten mogelijk. Over dit alles deden we een rondvraag bij de burgemeesters.

Regiodecreet

Willy Segers (N-VA) uit Dilbeek is er net als de Vlaamse overheid van overtuigd 'dat de indeling in regio's de huidige bestuurlijke verrommeling tegengaat en de transparantie en kwaliteit van beleidsvoering ten goede

komt'. Ook Koen Van Elsen (cd&v) van Asse ziet hierin een oplossing voor 'de wanorde aan samenwerkingsverbanden'. Ondanks de uitstap uit Halle-Vilvoorde ervaart ook Inge Lenseclaes (OV2002-N-VA) van Overijse de regiovorming als positief. 'Ons belangrijkste intergemeentelijk samenwerkingsverband is dat met Bertem, Huldenberg en Hoeilaart binnen de Druivenstreek en dat valt nu volledig in de regio Oost-Vlaams-Brabant.'

Volgens Tim Vandenput (Open VLD) van Hoeilaart heeft het regiodecreet echter 'geen toegevoegde waarde voor de inwoners. Dit is een bijkomende laag op de al veel te dikke lasagne van bestuurslagen die we kennen.' Voorwaarde voor succes is volgens Hans Bonte (Vooruit) van Vilvoorde dat de regio's kunnen rekenen op een eigen bestuur en administratie, maar hij ziet bij de gemeenten 'nauwelijks bereidheid om hierin te investeren. Gezien de autonomie van lokale besturen, de uitzonderingsmogelijkheden en het ontbreken van sancties', gelooft hij niet dat het decreet 'bepalend zal zijn voor de toekomst'.

In Sint-Pieters-Leeuw hoopt Jan Desmeth (N-VA) 'dat de regiovorming een voorbode is om de provincies af te schaffen. De diensten van de provincie kunnen dan – samen met de budgetten – grotendeels naar de lokale besturen gaan, terwijl een beperkt aantal bevoegdheden in het Vlaams Gewest *ingekanteld* kunnen worden'. Jo Vander Meylen (cd&v) van Beersel daarentegen vraagt zich af waarom de Vlaamse overheid niet zoals in Limburg de contouren van de provincies verkoos om de regio's af te bakenen, maar voor een nieuwe tussenlaag opteerde.

Dat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zich vanaf 2030 binnen de regio moeten situeren, zadelts onder meer Hoeilaart en Overijse met heel wat werk op. Overijse zal uit Haviland, 3Wplus, Welzijnskoepel,... moeten stappen. Inge Lenseclaes denkt hiervoor tijd genoeg te hebben. Ze is er wel niet over te spreken 'dat Vlaanderen ons afwijkingen opdringt'. Zo werd Overijse bijvoorbeeld ondergebracht in de woonmaatschappij Oost-Brabant West. In Hoeilaart betreurt Tim Vandenput het feit dat zijn gemeente 'goed werkende intercommunale structuren moet verlaten om te moeten toetreden tot misschien minder goed werkende intercommunales'. Elders denkt men eraan om uitzonderingen aan te vragen zoals Asse voor Hoperfgoed waarbinnen het samenwerkt met Aalst en Affligem.

Verplichte fusie? Nee bedankt

In de Vlaamse Rand is er weinig animo voor gemeentelijke fusies. Asse is volgens

Koen Van Elsen met zijn 35.000 inwoners groot en leefbaar genoeg om op eigen kracht voort te doen. 'We hebben een goed uitgebouwd ambtenarenapparaat en kunnen doen wat we willen. Ook in Beersel klinkt hetzelfde geluid. 'We zijn een financieel gezonde gemeente en hebben met onze 26.000 inwoners geen behoefte om op te gaan in een groter geheel', aldus Jo Vander Meylen. Ook het kleinere Machelen (16.500 inwoners) zal volgens Jean-Pierre De Groef (Vooruit) wegens 'voldoende bestuurskracht' geen vrijwillige fusie aangaan. Elders wordt met iets meer nuance gereageerd.

Inge Lenseclaes vindt het 'de taak - en zelfs de plicht - om te onderzoeken wat een fusie met één of meerdere gemeenten in de Druivenstreek voor de inwoners zou betekenen. Gemeenten onder de 20.000 inwoners hebben volgens Willy Segers 'sowieso' onvoldoende bestuurskracht. 'Ook gemeenten als de onze met 44.000 inwoners stoten op hun limieten', aldus Segers. Een schaalvergroting is volgens Hans Bonte niet per definitie een vooruitgang en leidt niet automatisch tot beter bestuur. 'Aan de andere kant kan het oplossingen bieden voor kleinere gemeenten om voldoende bestuurskracht te verkrijgen om de steeds oplopende taken en regels uit te voeren en de dienstverlening op peil te houden.' Iedereen wijst verplichte fusies af. Volgens Tim Vandenput heeft een gedwongen fusie zelden draagkracht bij de inwoners.

Faciliteitengemeenten

Dat de grenzen van faciliteitengemeenten omwille van hun speciaal statuut in het federaal parlement enkel gewijzigd kunnen worden met een bijzondere meerderheid in beide taalgroepen maakt fusies momenteel zo goed als onmogelijk. Ondervraagd over deze problematiek stelde minister Bart Somers (Open VLD) in januari in het Vlaams parlement dat minister-president Jan Jambon (N-VA) de federale regering had aangeboden om te praten over dergelijke

fusies en over de afschaffing van de faciliteiten. Federaal minister van Binnenlandse Zaken Annelies Verlinden (cd&v) liet echter weten hierover geen consensus te verwachten. Ex-kamerlid Luk Van Biesen (Open VLD) diende in 2014 een wetsvoorstel in waarbij faciliteitengemeenten na fusie met een niet-faciliteitengemeente een districtscollege zouden krijgen die het behoud van de taalfaciliteiten garandeerde. Het wetsvoorstel belandde echter in de vergeetput. Volgens Jo Vander Meylen willen faciliteitengemeenten steeds meer samenwerken. Een fusie met een Vlaamse gemeente zal volgens hem echter nooit kunnen zonder de afschaffing van de faciliteiten. Ook voor Tim Vandeput en Willy Segers moeten de faciliteiten eerst afgeschaft worden. Het uitzonderingsstatuut van faciliteitengemeenten is volgens Segers ook een rem op de vernieuwing en versterking van het beleid 'vermits ze alle huidige evoluties, zoals fusie gemeente-OCMW, mogelijke fusies met andere gemeenten, de nieuwe kieswet, missen.' Verwijzend naar de autonomie van lokale besturen stelt Bonte echter 'dat als gemeenten, waarvan één faciliteitengemeente, willen fuseren het statuut geen beletsel mag vormen'.

In Kraainem stelt burgemeester Bertrand Waucquez (Kraainem-Unie) dat een fusie met Wezembeek-Oppem 'zeker een interessante denkpiste is. Het zou een meer efficiënt bestuur mogelijk maken en ons in staat stellen dingen te realiseren die we nu niet kunnen. We werken momenteel ook al goed samen in de politiezone Wokra.' Bijkomend probleem is dat Wezembeek-Oppem en Kraainem een verschillend taalstatuut hebben. Alexis Calmeyn (Drogenbos Plus-LB) van Drogenbos daarentegen ziet wegens de grote verschillen weinig heil in een fusie met Linkebeek en Sint-Genesius-Rode. Drogenbos praat momenteel wel met Linkebeek over een samenwerking wat betreft het onderhoud van groen en straten. ●

MIDDENIN



Herken eens een plant

De voorbije jaren hebben allerlei apps om soorten op naam te brengen een enorme vlucht genomen. Met hun zelflerende software kan je aan de hand van een foto een naam plakken op een dier, plant of zwam. De bekendste is ongetwijfeld Obsidentify. Daarvan lopen dagelijks veel gegevens binnen op www.waarnemingen.be, met niet alleen de aanduiding van de soort, maar ook de vindplaats.

Deze manier om naar het leven rond de kerktoren te kijken, heeft velen ertoe aangezet er meer oog voor te krijgen, zelfs op reis. Dat op zich is een verdienste, maar elke app heeft ook een nadeel. Zo raken heel wat mensen gefrustreerd omdat Obsidentify bijvoorbeeld weinig of geen gekweekte soorten en cultivars herkent.

Voor die zoekers is er PlantNet die je eveneens gratis kan downloaden en oorspronkelijk van Franse makelij is. Die app is goed om wilde en gekweekte plantensoorten te identificeren. Dieren of paddenstoelen ga je er niet mee kunnen herkennen, maar voor planten is hij heel geschikt. Want ook al is hij voorzichtig met de zekerheidspercentages, meestal scoort hij goed voor zowat alle soorten die je bij ons kan vinden.

Een slimme bijzonderheid is dat je vanaf het begin moet kiezen welk plantendeel moet worden gebruikt voor de determinatie: bladeren, bloemen, vruchten, schors,... Dat werkt goed als je voldoende duidelijke foto's maakt. De achterliggende software slaat alle zichtbare kenmerken op en gebruikt die bij een volgende scanning. Voor velen gaat er op die manier een nieuwe wereld open. Doe er je voordeel mee en leer de natuur nog beter kennen. ●

TEKST Herman Dierickx

DE Über die Bildung von Regionen und Fusionen

Am 1. Februar hat das flämische Parlament das Regionsdekret verabschiedet. Es unterteilt Flandern in 15 Regionen. Bis 2030 sollen nahezu alle interkommunalen Verbände einer Region nur noch in diesem Gebiet tätig sein. Gleichzeitig wurde auch die Frage der Fusionen noch einmal aufgeworfen. So versucht die flämische Regierung, auf zwei Wegen Ordnung in die interkommunalen Kooperationsverbände zu bringen. Mit Ausnahme von Hoeilaart und Overijse, die in Ostflämisch-Brabant untergebracht werden, bildet Halle-Vilvoorde eine Region. Freiwillige Fusionen von Gemeinden werden finanziell gefördert. Herne, Galmaarden und Gooik haben bereits Ende März eine Fusion angekündigt, aber in de Rand ist man davon wenig begeistert.

‘Een plek waar je iets meer mag’

Het Horst Arts & Music Festival kreeg vorig jaar van de Vlaamse overheid een Ultima-cultuurprijs in de categorie Architectuur en Toegepaste Kunsten. Begin mei mogen de organisatoren opnieuw aantonen hoe hun discipline-overschrijdend evenement in de schaduw van de koeltorens van het Asiat Park in Vilvoorde jongerencultuur doet sporen met de lokale gemeenschap.

TEKST Tom Peeters – FOTO Filip Claessens



Ⓜ Toon Roebben, alias Bjeor, en Jochem Daelman.

Vijf jaar organiseerden ze een festival naast het Kasteel van Horst in Holsbeek. Tot dat te klein en te drassig werd, en de voormalige industriële Asiat site in Vilvoorde zich aandienende als opstapje naar een breder publiek. Daar vindt in het eerste weekend van mei de negende editie plaats van het Horst Arts & Music Festival, want aan de naam werd niet geraakt. ‘We hebben het er vlak voor onze verhuis even over gehad, maar daarna nooit meer’, zegt Jochem Daelman, die in 2014 mee aan de wieg stond van het festival. ‘Horst is altijd meer een idee geweest dan een locatie en de naam klonk bovendien internationaal.’

Het basisidee van een groepje Leuvenaars dat jaren geleden vond dat er te weinig aandacht was voor jeugdcultuur blijft nog steeds overeind. ‘We wilden niet alleen iets doen voor jongeren die door het beleid werden verwaarloosd, we daagden onszelf ook uit door de locatie en de lokale gemeenschap bij onze plannen te betrekken’, vervolgt Daelman. ‘Onze impact moest langer duren dan het weekend van het festival. In een stadsomgeving als Vilvoorde krijgen onze podia een tweede leven doordat pakweg de lokale kickboksclub ze hergebruikt. Een bureau uit Parijs ontwikkelt nu een nieuw podium geïnspireerd op de opening van de koeltorens vanuit de

lucht gezien. Ik kijk uit naar hun spiegelcirkel met een diameter van 12 meter die boven de festivalgangers zal hangen.’

Internationale uitstraling

Onderscheide het kasteel zich destijds door zijn idyllische ligging, dan sluit de esthetiek van het industriële terrein mooi aan bij de elektronische muziek. De ambities van de organisatoren om als festival de motor te zijn van een specifieke plek sluit ook goed aan bij die van de stad Vilvoorde, die de Asiat-site aankocht en kandidaten zocht om de plek te activeren.

Medeorganisator Toon Roebben (29) alias Bjeor ondervond de impact aan den lijve. Als resident-housedeejay stond hij er intussen vijf keer achter de draaitafel. ‘De eerste jaren in Horst speelden we vooral voor vrienden en mensen uit Groot-Leuven en Vlaams-Brabant. Met Brussel en de luchthaven vlakbij is de internationale uitstraling hier veel groter.’

De festivalstatistieken tonen dat aan. De bezoekersaantallen liepen op van 1.200 per dag in 2014 tot 3.500 à 4.000 per dag in 2018, de laatste editie in Holsbeek. ‘In Vilvoorde groeiden we vervolgens van 5.000 à 6.000 bezoekers per dag naar een kleine 10.000 dit jaar’, zegt Daelman. ‘Daarvan komt

30% uit het buitenland, met Nederland als slokop (10%). Daarna volgen het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Duitsland. Met ook nog 5% mensen uit Brussel voel je dat het DNA van het festival is veranderd.’

Lokale kweekvijver

‘We werken nauw samen met bedrijven uit de buurt’, zegt Roebben. ‘Onze cateraar komt uit Vilvoorde, net als vele van onze 700 vrijwilligers. Door hun mouwen mee op te stropen, brengen ze wat extra geld in het laatje van de lokale jeugdbeweging, terwijl ze in onze ateliers skills kunnen aanleren die hen van pas kunnen komen in hun latere professionele carrière. Bij het bouwen van de podia worden bovendien vriendschappen voor het leven gesmeed. Sommige vrijwilligers studeren nu vrije kunsten of zijn intern doorgegroeid. Als je hier komt meebouwen ben je geen nummer.’

De *community building* gaat tijdens het eerste weekend van mei gewoon door met en tussen de festivalbezoekers. ‘Zo organiseren we een brunch op de camping. Dit jaar wordt dat met 2.500 eters een pittige opdracht.’ In Vilvoorde is het festival geëvolueerd naar vijf podia, waardoor de programmatie breder werd. ‘Maar we blijven bewust

horizontaal programmeren. Grote namen zijn niet essentieel. Sfeer en beleving zijn even belangrijk. Dat zorgt voor gewaagde keuzes. Deeja's die bij ons staan, zien we later opduiken in Dour of Pukkelpop.'

Bruggenbouwers

'Omdat het lang duurde voor we break-even draaiden, hebben we ons vaak afgevraagd of we het ons niet te moeilijk maakten. Waren we niet te *highbrow*? Waarom wilden we per se een impact hebben op onze festival-site? Mensen komen ook gewoon naar een festival om samen pinten te pakken? Maar de hoge vlucht die het festival vooral na de vorige editie in 2021 nam, heeft de organisatie vertrouwen gegeven.

'In eerste instantie ervoeren veel buurtbewoners onze komst als ingrijpend en last minute', zegt Roebben. 'Nu is er meer spontane interesse en wisselwerking, mede dankzij ons zomerprogramma.' Het is de bedoeling om in het najaar te starten met een nachtwerking, met vanaf oktober tot maart een 20-tal clubavonden in een van de Asiat-gebouwen.

Met een aandeel van 50% in de organisatie die Asiat Park beheert, hebben Daelman en co hun betrokkenheid intussen gevaloriseerd, maar tegelijk zijn ze hun exit aan het voorbereiden. 'Omdat de gebouwen steeds beter ingevuld raken, hebben we ons oog laten vallen op het Darce-terrein aan de overkant. De stad heeft er een stuk groen in erfpacht gekregen van Engie. In de nabije toekomst willen we een brug bouwen naar die groenzone, waar extra ruimte is voor kunstwerken, installaties of zelfs een amfiteater. Een festival is zoiets heftig en intens dat als je het even uit zijn voegen kan laten barsten er nieuwe energie vrijkomt waarmee je weer andere dingen kan ontwikkelen.'

'Het deed deugd om de burgemeester van Vilvoorde te horen zeggen dat *Asiat het Kreuzberg van Brussel moet worden*', besluit Daelman, refererend naar de multiculturele wijk in Berlijn met een bijzonder ontwikkeld nachtleven. 'Elke stad heeft een plek nodig waar iets meer mag en waar je marge hebt om lawaai te maken. Jonge mensen hebben daar nood aan.' •

5 TOT 7 MEI

Horst Arts & Music Festival

Vilvoorde, www.horstartsandmusic.com

& tickets: <https://horst.tickweb.be>



Films zijn dromen die je nooit vergeet

Nu alle filmprijzen zijn uitgedeeld, is het aan het publiek om te oordelen wie de echte winnaars zijn. Het cinemaaanbod in de Rand puilt uit van de Oscar-genomineerden. Kies je voor het coming of age-verhaal van een beroemd regisseur? Voor het ontluiken van een frêle lers meisje? Of voor de ultieme levensinzichten van een dodelijk obese man?

TEKST Tom Peeters - FOTO uit *The Quiet Girl*

In het twee en een half uur durende, semi-autobiografische *The Fabelmans* blikt regisseur Steven Spielberg terug op zijn eigen jeugd. We volgen hem samen met zijn Joodse gezin van New Jersey naar Phoenix en uiteindelijk naar Californië, waar de familie uit elkaar spat, niet zonder het hoofdpersonage een ongebreidelde passie voor cinema mee te hebben gegeven. 'Films zijn dromen die je nooit vergeet', zegt zijn artistieke, wat labiele filmmoeder Mitzi, een rol waarvoor Michelle Williams een Oscarnominatie zou opstrijken. Zij zal haar zoon, die in de film Sammy Fabelmans heet, op jonge leeftijd warm maken voor het mysterie van het witte doek. Uiteindelijk zal het zijn oom Boris zijn die hem letterlijk laat voelen dat hij opofferingen zal moeten doen, wil hij het echt maken. Boris was ooit nog aan de slag in het circus en leert de jonge Sammy dat je dromen volgen en voluit voor je passie gaan geen spel is, maar een hogere kunstvorm. Als je het goed wil doen, is het soms even gevaarlijk als je hoofd in een leeuwenmuil steken. Her en der alludeert Spielberg naar latere filmideeën en finaal zal hij ook de macho's op school te kijk zetten. Eerst hadden ze hem gepest met zijn Joodse afkomst, maar door het wonder van de cinema slaagt *Bagelmans* er in hen lik op stuk te geven. Spielberg blikt ook terug op zijn korte ontmoeting met de invloedrijke regisseur John Ford, die hem waarschuwt

voor de genadeloze filmindustrie. Hij geeft de ambitieuze tiener een cruciale tip mee. Nu weet iedereen met een iPhone die af en toe een YouTube-tutorial bekijkt dat je de horizon beter niet centraal in beeld brengt. Spielberg kreeg dat advies over cadrage begin jaren 1960 uit de mond van zijn jeugdheld te horen. Alles gebeurt in zijn persoonlijkste film met een reden. Van zijn zeven Oscarnominaties zal hij er uiteindelijk geen enkele verzilveren.

Tienertalent

The Quiet Girl moest het midden maart ook zonder beeldje stellen in het Dolby Theatre in Los Angeles. Regisseur Colm Bairéad neemt je in zijn debuutfilm mee naar het Ierland van begin jaren tachtig waar we de introverte Cáit, een rol van Catherine Clinch, die amper tien was tijdens de opnames in 2020. Ze brengt de zomer door op de boerderij van haar tante en oom en bloeit helemaal open. Speciaal aan de avant-première in Strombeek is dat je er eerst een kortfilm kan bekijken die wel een Oscar mee naar Ierland mocht nemen. In *An Irish Goodbye* besluiten twee broers na de dood van hun moeder samen haar bucketlist af te werken. De film werd eerder al bekroond als beste Britse kortfilm en ging op het Leuvense Kortfilmfestival aan de haal met een publieksprijs. Een andere Oscarwinnaar wiens prestatie we hier graag nog even in de verf zetten, is acteur Brendan Fraser. In *The Whale* geeft hij gestalte aan een dodelijk obese literatuurdocent die tekortschoot in de opvoeding van zijn rebelse dochter, maar dat finaal weet recht te zetten door haar oprechtheid te omarmen. De doodeerlijke dissectie die ze ooit schreef over Herman Melville's *Moby Dick* is het mineurrefrein van de film en snijdt zeker in de apotheose door merg en been: 'De auteur wilde ons met de saaie beschrijvingen over walvissen afleiden van zijn eigen droeve verhaal.' •

📅 Vind de filmkalender op pg. 29

N3 Tervuren-Brussel

Van Vier Winden naar Vier Armen

Tien 'N-wegen' leiden naar Brussel en doorkruisen de Vlaamse Rand. De N3 loopt van Brussel over Leuven, Tienen, Sint-Truiden en Luik naar Duitsland. In de Rand doorkruist hij het grondgebied van Tervuren.

TEKST Luc Vander Elst - FOTO Filip Claessens



① Het AfricaMuseum met het nieuwe onthaalpaviljoen.

Vanaf de grens tussen Vossem en Leefdaal rijden we naar Brussel en we lezen *Tervuren verkeersleefbaar*. Links is een volledig nieuwe woonwijk in aanbouw. De verkavelingsstraten liggen klaar en onze schaarse open ruimte staat hier alweer onder druk. Een nieuwe woonwijk die puur open ruimte inneemt, is niet meer van deze tijd en zeker niet op een plek waar er in de buurt onvoldoende basisvoorzieningen zijn en waar de toekomstige bewoners dus volledig afhankelijk zullen zijn van hun auto. De eerste huizen staan er al en ogen vrij kubistisch. Verderop langs de steenweg vinden we wel nog vrij veel open ruimte, voornamelijk in landbouwgebruik. De bebouwing is versnipperd en we zien weinig lintbebouwing langs de N3. Dat is dan toch weer meegenomen, maar daar staat tegenover dat er helemaal geen fiets- of voetpad is langs dit deel van de N3. Alsof men wil aangeven dat een zwakke weggebruiker hier best wegblijft.

Zwette Jean

Bij het kruispunt met de weg naar Sterrebeek staat links een opvallende paddenstoel. Het is de oorspronkelijke halte Vier Winden op de vroegere lijn van de Zwarte Jean of de Zwette Jean in het dialect. Van 1905

tot 1957 vervoerde een tram hier dagelijks goederen en passagiers tussen Vossem en Tienen. Aanvankelijk was het een stoomtrein die onder meer suikerbieten, vee en steenkool vervoerde. Vanaf 1930 maakte de stoom plaats voor diesel en bracht de tram ook passagiers naar bijvoorbeeld het Zoet Water in Oud-Heverlee. Vandaag is de oude trambedding een mooi wandeltracé dat werd doorgetrokken tot aan de... Tramlaan in Sterrebeek. In het landschap vind je nog altijd sporen terug van de vroegere Zwette Jean: verhoogde bermen, delen van bruggen of voormalige haltes.

AfricaMuseum

Wat verderop komen we in de buurt van twee grote scholen: het Gito en de British School of Brussels. Tervuren heeft wel meer grote middelbare scholen die leerlingen uit de verre omgeving aantrekken. Verkeersveiligheid zou hier dus een aandachtspunt moeten zijn. Een paar honderd meter voor het Gito en The British School krijgt de N3 vrijliggende fietspaden langs weerskanten, maar er is geen veilige afscheiding met het snellere autoverkeer. *Too little too late* dus. Gelukkig zijn er in het kader van het landinrichtingsproject Plateau van Moorsel

van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) autovrije fietsverbindingen aangelegd, waardoor de grote scholen van Tervuren op een verkeersveilige manier bereikbaar zijn via het omliggende platteland. Dat mag uiteraard geen reden zijn om ook de N3 zelf verkeersveiliger te maken voor zwakke weggebruikers.

We komen nu stilaan bij het historische deel van de N3 met links de imposante gebouwen van het AfricaMuseum, dat zijn ontstaan dankt aan de Wereldtentoonstelling van 1897 in Brussel. Dat wereld-evenement vond voornamelijk plaats in het Brusselse Jubelpark, maar koning Leopold II besliste om het koloniale gedeelte van de tentoonstelling onder te brengen in het Koloniënpaleis in Tervuren, dat hij speciaal voor de wereldtentoonstelling liet bouwen. In het park werden vier Afrikaanse dorpen nagebouwd waar tijdens de wereldtentoonstelling 267 Congolese inwoners verbleven. Zeven van hen overleefden het niet en liggen naast de kerk van Tervuren begraven.

Olifant

Wat verderop zien we links het nieuwe onthaalpaviljoen van het AfricaMuseum. Na vijf jaar renovatie ging het museum eind 2018

opnieuw open. De permanente tentoonstelling werd beter aangepast aan de huidige normen en architect Stéphane Beel tekende voor het nieuwe onthaalpaviljoen met balie, shop, restaurant, picknickruimte en vestiaires. Via een nieuwe ondergrondse galerij kom je als bezoeker uit in de kelders van het oude gebouw, waar een inleidende tentoonstelling verleden, heden en toekomst van de instelling schetst. De tentoonstellingsoppervlakte van het museum werd bij de renovatie bijna verdubbeld tot 11.000 m².

Achter de gebouwen van het Africa-Museum ligt het Park van Tervuren of het Warandepark, een groene long die zo stijlvol en rustgevend is dat je er op zon- en feestdagen aan *filewandelen* kunt doen. Aan de overkant van het AfricaMuseum vinden we het beeld van een Afrikaanse olifant, een typerend beeld voor de streek. Het is van Albéric Collin en stond in 1935 op de Wereldtentoonstelling in Brussel. In 1938 werd het beeld naar Tervuren overgebracht en op een sokkel geplaatst tegenover het museum. Op de rug van de olifant zitten drie Afrikaanse krijgers.

Tramterminus

Een beetje verderop komen we rechts bij de tramterminus van lijn 44, de meest groene tramlijn die vanuit Brussel diep de Vlaamse Rand intrekt door grote delen van het Zoniënwoud. Hier in Tervuren eindigt ze en daar is een goede reden voor, want de tramlijn werd in 1897 geopend ter gelegenheid van de Wereldtentoonstelling. Ze verbond het gedeelte van de wereldtentoonstelling in Brussel met het koloniale gedeelte in Tervuren en bracht bezoekers van het Jubelpark naar de koloniale tentoonstelling en de *menselijke zoo* in Tervuren. Vandaag wordt bij de terminus een *hoppinpunt* uitgebouwd, waar allerlei vormen van vervoer samenkomen zodat je gemakkelijk van het ene vervoermiddel op het andere kunt overstappen: fiets, deelfiets, bus, carpoolparkeerzone voor auto's, deelauto's en natuurlijk ook de tram.

Hier ligt ook het startpunt van een wandelnetwerk met ruim 20 km extra wandelmogelijkheden die in het kader van het land-inrichtingsproject werden verwezenlijkt. Ze verbinden bestaande en nieuwe trage wegen en groene verbindingssassen van Tervuren

tot Zaventem en lopen door Kraainem en Wezembeek-Oppem. Het deelproject kadert in de verbinding van het Zoniënwoud in het zuiden met het domein Drie Fontein in Vilvoorde een heel stuk noordelijker.

Tervurenlaan

Ter gelegenheid van de Wereldtentoonstelling in 1897 liet Leopold II de Tervurenlaan aanleggen. Vandaag is die laan een onderdeel van de N3. De majestueuze bomen zijn enkele jaren geleden om veiligheidsredenen geveld. Vandaag oogt de ultrabrede laan overgedimensioneerd, maar dat heeft er ook mee te maken dat de nieuwe bomen het stadium van *groene sprietjes* nog niet ontgroeid zijn.

De Tervurenlaan was indertijd een echte koninklijke avenue, die het pas gebouwde

“ Het Park van Tervuren of het Warandepark is zo stijlvol en rustgevend dat je er op zon- en feestdagen aan *filewandelen* kunt doen.

Koloniënpaleis rechtstreeks met Brussel verbond. Wie vanuit Brussel kwam, reed recht op dat paleis af. Indertijd, bij de aanleg van de Tervurenlaan op het einde van de 19e eeuw, moet het een indrukwekkend beeld hebben opgeleverd. Ook vandaag is het dat nog, maar om de grootsheid van weleer opnieuw te kunnen ervaren, zullen we enkele decennia moeten wachten tot de laanbomen opnieuw volgroeid zijn. In 2018

werd het Koloniënpaleis omgedoopt tot Afrikapaleis. Een ruime grasvlakte scheidt de dubbele rijlanen langs weerskanten van de Tervurenlaan. Aan beide kanten ligt een veilig fietspad en ook tramlijn 44 kreeg hier de nodige ruimte. Via de Tervurenlaan kom je uit bij het kruispunt Vier Armen, waar Brussel en Vlaanderen elkaar raken. Nog net op het grondgebied van Kraainem staat het opvallende kantoorgebouw van Flexi Space met zijn elf verdiepingen en gekleurde slakken die op de gevel kruipen. Ze zijn ontsproten aan de ietwat surrealistische geesten van de Cracking Art Group en geven aan: langzaam gaat ook.

Jazzfontein

Een laatste opvallend beeld op de N3 is dat van de Jazzfontein of Bandundu Water Jazz Band van de Duisburgse kunstenaar Tom Frantzen op de rotonde voor het Afrikapaleis. Het beeld uit 2005 stelt een jazzband voor met negen Afrikaanse waterdieren, die een instrument bespelen, zoals een krokodil met contrabas, een nijlpaard met tuba, een hagedis met saxofoon. De cirkels in beton zijn gebaseerd op de structuur van waterleliebladeren en zien eruit als grammofoonplaten die draaien terwijl de waterstralen in een chaotisch ritme uit de instrumenten spuiten. Sinds het najaar van 2021 spuwde de fontein geen water meer, eerst door een technisch mankement, later als gevolg van de waterschaarste. Vandaag bezingt en begiet de fontein weer de glorie van de prestigieuze Tervurenlaan met sprankelend water. ●

EN A national road trip through Tervuren

Ten 'N roads' lead to Brussels and cross the Vlaamse Rand. The route we're taking this time goes along the N3, which runs from Brussels and passes through Leuven, Tienen, Sint-Truiden, and Liège before reaching Germany. Within the Rand itself, this road crosses the territory of Tervuren. From the border between Vossem and Leefdaal, we drive in the direction of Brussels. Along the way our attention is suddenly drawn to a new housing estate in the middle of nowhere. It's hard to believe that this is still possible in this day and age. Our journey takes us past Zwette Jean and the Africa Museum with its elephant statue before the entrance, the terminus of the 44 tramline, the impressive Tervurenlaan, the Jazz Fountain, and the remarkable 11-storey Flexi Space office building with its coloured snails climbing the facade, almost as if to say 'slowly does it'.

PODIUM

THEATER

WO - 3 MEI - 20.30

Amor Mundi

Theater Malpertuis

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO - 4 MEI - 20.00

C.A.T.C.H.

Aïcha Cissé, Aminata Demba &
Frédérique Lecomte/ KVS

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

WO - 10 MEI - 20.30

Woody

Woodman

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Poupehan

De Mannschaft

VR - 12 MEI - 20.30

Asse, Oud Gasthuis,

02 456 01 60

WO - 17 MEI - 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

VR - 12 MEI - 20.30

De Freudjes, geen familie

De Kempvader/Reijs, Van Vliet
en Paulussen

Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA - 13 MEI - 19.00

Moeders

De Zonderlingen

Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

ZA - 27 MEI - 20.30

Today, I Kill You

Skagen

Hoeilaart, loods Watertorenstraat,
02 657 05 04

KIDS

5, 6, 7 EN 8 MEI - 20.30 EN 17.00 (ZO)

Sono lo? (+1zj)

Circus Ronaldo

Vilvoorde, op het Bolwerkplein,
02 255 46 90

ZA - 6 MEI - 10.00

CoderDojo (+7j)

Sint-Pieters-Leeuw, Landhuis de Viron,
02 371 22 64

ZA - 6 MEI - 15.00

De Cuyper vs. De Cuyper

Cie Pol & Freddy

Grimbergen, Gemeenteplein,
02 263 03 43

De Gelaarsde Kat 2.

De laatste wens (6-11j)

familiefilm

ZA - 6 MEI - 10.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO - 14 MEI - 11.00

Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZO - 7 MEI - 13.30

Familiedag Jupla!

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO - 7 MEI - 14.00

Time Play (+5j)

LAP vzw

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO - 7 MEI - 15.00

Olleke Bolleke (+4j)

Theater Tieret

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

ZO - 21 MEI - 11.00 EN 15.30

Zullen we samen...

(+3j en senioren)

MoMenNT, CCHA en tout petit

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO - 24 MEI - 14.00

Geheimen (+6j)

Jahon

Drogenbos, GBS De Wonderwijzer,
02 333 05 70

WO - 24 MEI - 14.00

Belle (+9)

familiefilm

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

26, 27 EN 28 MEI - 20.00 EN 15.00

Annie Jr.

Musicalia

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

WO - 31 MEI - 14.00

Voorlezen in de bib (3-7j)

Sint-Pieters-Leeuw, Landhuis de Viron,
02 371 22 64

HUMOR

Wake me up when it's over

Alex Agnew

WO - 3 MEI - 20.30

DO - 11 MEI - 20.30

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

DO - 25 MEI - 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO - 3 MEI - 20.00

Words. Beats. Jokes

Nuff' Said

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO - 4 MEI - 20.30

Zwaar Leven

Amelie Albrecht

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR - 5 MEI - 20.30

Warrior Princess

Dena Vahdani

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR - 5 MEI - 20.00

Cabaret (+16j)

Nele Bauwens

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

13 EN 14 MEI - 20.30 EN 14.30

De zugezeide zeeke

Brussels Volkstejoëter

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

WO - 17 MEI - 20.00

Acte de Provence

Mattab

Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

DANS

ZA - 6 MEI - 9.30

On Stage Dance Competition

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

13 EN 14 MEI - 14.30 EN 19.30

Iter Mundi

Dance-Inn vzw

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR - 19 MEI - 20.30

Nomadics

Lisbeth Gruwez/Voetvolk

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

27 EN 28 MEI - 19.30 EN 15.30

Less is More

Coreo

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

LITERATUUR

DI - 9 MEI - 20.00

Teirlinck Tijdgenoot:

Alicja Gescinska over

Barbara Skarga

n.a.v. Europadag met gastland Polen

Beersel, Huis Herman Teirlinck,
www.huisvanhermanteyrlinck.be

DO - 11 MEI - 18.30

Laura Martinez Belli

auteurslezing

Meise, Kasteel van Bouchout,
www.cvosemper.be

ZA - 27 MEI - 17.00

Frits Van Oostrom over

Van den vos Reynaerde

met Sien Eggers

Beersel, Huis Herman Teirlinck,
www.huisvanhermanteyrlinck.be

Intergalactic Lovers (7/5)





Paris, Texas (16/5)

MUZIEK

MA – 1 MEI – 11.00

Nero in muziek

aperitiefconcert met Willy Vervloet

Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

ZA – 6 MEI – 20.00

Supernova

Firgun Ensemble

Sint-Martens-Bodegem,
Sint-Martinuskerk, 02 466 20 30

ZA – 6 MEI – 19.30

Vossems Voerzonen

lenteconcert met Gunther Neefs

Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA – 6 MEI – 20.00

History of Songfestival

Axl Peleman, Neeka e.a.

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZO – 7 MEI – 11.00

Jolente De Maeyer & Nikolaas Kende

aperitiefconcert

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO – 7 MEI – 20.30

Intergalactic Lovers

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO – 7 MEI – 20.30

Nevel dieren

Spinvis

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO – 11 MEI – 20.30

Jens Düppe Solo

Jazz at Felix'

Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

ZA – 13 MEI – 20.00

Koyaanisqatsi

Eric Thielemans: Beyond Jazz

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA – 13 MEI – 20.30

Johan Verminnen 70

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO – 14 MEI – 11.00

Spiegel String Quartet

aperitiefconcert

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

19 EN 20 MEI

Jam'in Jette

Jette, verschillende locaties,
www.janinjette.be

ZO – 21 MEI – 14.30

De Swing Shift Big Band o.l.v. Jean-Marie Ganhy

Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

DI – 23 MEI – 14.00

Lente Thé Dansant

Lissa Lewis & Michael Lanzo

Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

DO – 25 MEI – 20.30

Wunderhorn

Goggles

Grimbergen, abdijkerk, 02 263 03 43

VR – 26 MEI – 20.30

Chordofoon

Ataneres Ensemble met

Liebrecht Vanbeckevoort

Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA – 27 MEI – 20.00

High Voltage!

Tribute to AC/DC

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

FILM

DI – 2 MEI – 20.00

Babylon

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

Aller/Retour

DI – 2 MEI – 20.30

WO – 17 MEI – 9.15 EN 19.00

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO – 14 MEI – 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

The Fabelmans

DI – 2 MEI – 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

MA – 15 MEI – 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI – 23 MEI – 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO – 3 MEI – 20.30

Ritueel

Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

WO – 3 MEI – 20.00

Aya

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZA – 6 MEI – 20.30

The Quiet Girl

met An Irish Goodbye (kortfilm)

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO – 7 MEI – 20.00

EO

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI – 9 MEI – 14.00

Madres Paralelas

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

The Whale

DI – 9 MEI – 20.00

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

DI – 16 MEI – 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI – 30 MEI – 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

The Banshees of Inisherin

DI – 9 MEI – 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI – 9 MEI – 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO – 10 MEI – 20.00

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DI – 16 MEI – 20.00

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

ZO – 28 MEI – 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Onze Natuur, de film

WO – 10 MEI – 14.00

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR – 26 MEI – 13.30 EN 20.00

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO – 11 MEI – 15.00 EN 20.00

De Acht Bergen

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DI – 16 MEI – 20.00

Paris, Texas

Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

Tár

DI – 16 MEI – 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO – 17 MEI – 20.00

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

MA – 22 MEI – 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI – 30 MEI – 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO – 21 MEI – 20.00

Baghdad Messi

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI – 23 MEI – 20.30

The Son

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO – 25 MEI – 13.30

Kom hier dat ik u kus

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

EXPO

2 MEI TOT 1 JUN

Phi Gura.

Andante ma non troppo

Tervuren, Hof van Melijn,
02 305 09 20

5 MEI TOT 4 JUN

The Postcard Party

50 jaar CC Strombeek
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

6 MEI TOT 28 JUN

Cultuurpal(l)et

Grimbergen, verschillende locaties,
02 263 03 43

TOT 6 MEI

Jacky Mees exposeert

Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

10 MEI TOT 4 JUN

**Laatbloeiersacademie:
overzichtsexpo**

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

TOT 21 MEI

Swedish Ecstasy

Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 29 MEI

Dann Cortier. Aquadann

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

TOT 31 MEI

Latifè Birenheide. Schilderijen

Kam kiest voor Kunst

Wezembeek-Oppem, cafetaria GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 1 JUN

Tour Elenrik

Overijse, op locatie,
02 687 59 59

TOT 30 JUN

Van privé naar publiek.

Collectie Thomas Neiryck

Drogenbos, FeliXart, 02 377 57 22

TOT 14 JUL

Vincent Delbrouck.

A Fool's Paradise

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

TOT 21 JUL

Barok in Firenze

Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 21 JUL

Michel François

Brussel, Bozar, www.bozar.be

OPSTAP

DI - 2 MEI - 13.00 EN 14.00

DI - 30 MEI - 10.00

**Wandeling in
de Druivenstreek**

Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

DO - 4 MEI - 14.00

Lente in domein Solvay

Terhulpen, parking Gaillemarde,
www.ngz.be

4 EN 5 MEI - 14.00

De paden van Waaienberg

bezoek aan de Beeldentuin

van Tom Frantzen

Duisburg, Waaienberg 17,
02 687 59 59

DO - 11 MEI - 14.00

**Met Willem Vermandere
in het Zoniënwoud**

Hoeilaart, station Groenendaal,
www.ngz.be

ZO - 14 MEI - 14.00

**Op ontdekking door
kasteeldomein Nieuwermolen**

Sint-Ulriks-Kapelle, 02 466 20 30

DO - 25 MEI - 14.00

**Van Vossem naar de hoeves
Tersaart & Raffelberg**

Tervuren, pastorieplein, www.ngz.be

ZO - 28 MEI - 14.00

**Fietstocht naar Terlanen
en Tombeek**

Archeologiedagen

Overijse, bezoekerscentrum Druif,
02 687 59 59

ZO - 28 MEI - 14.00

**De kampioenen van
het Arboretum**

Tervuren, parking Eikestraat,
www.ngz.be

VARIA

5 TOT 7 MEI

Horst Arts & Music Festival

Vilvoorde,
www.horstartsandmusic.com

ZA - 6 MEI - 13.30

Bookswap

Hoeilaart, Bibliotheek, 02 657 05 04

ZA - 6 MEI - 20.00

ZO - 7 MEI - 15.00

Videogames in Harmony

met William Boeva &

Harmonie De Gilde

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZO - 7 MEI - 11.00

Atelier in Beeld

Open Studio Days

Dilbeek, CC Weststrand,
02 466 20 30

WO - 10 MEI - 20.00

Anoroc (+16j)

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

10 TOT 15 MEI

Randatlas

op expeditie in Wemmel

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR - 12 MEI - 20.30

Smaak

Jeroen De Pauw &

Duo Doppio Stile

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DI - 16 MEI - 13.30 EN 20.00

Wij

Lennaert Maes e.a.

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO - 21 MEI - 14.00

Repair Café

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

ZO - 21 MEI

**Hoeilaartse bloemen-
en plantenmarkt**

Hoeilaart, Gemeenteplein,
02 657 05 04

ZO - 28 MEI - 11.00

Beecause

Flavoria

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

WO - 31 MEI - 20.00

Pubers zijn

#dikke fun

Pascale Bruynseels

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

📍 Vincent Delbrouck (tot 14/7)



‘De wind neemt ons mee naar waar we moeten gaan’

Danny en Pepijn Ronaldo, vader en zoon, staan in *Sono lo? (Ben ik dat?)* samen op de scène. Hun personages, ook een vader en een zoon, bouwen een brug tussen onderlinge gelijkenissen en verschillen.

TEKST Ines Minten – FOTO Filip Claessens



De vader lijkt vastgeroest in zijn verleden, hopeloos op zoek naar een vergaan gevoel van extase. De zoon zoekt naar de verzoening tussen het oude circus dat zijn vader creëerde en de wereld daarbuiten. Het resultaat is een ontroerende voorstelling vol herkenbare melancholie.

Inhaalbeweging

‘We vonden het zelfsprekend om samen een voorstelling te maken’, zegt Danny Ronaldo. ‘Ik had vijf jaar getournd met mijn solo *Fidelis Fortibus*. In die periode zat Pepijn op school voor zijn opleidingen in circus en theater. We hadden elkaar daardoor een tijd lang niet zo vaak gezien. Om dat gemis in te halen, lag een voorstelling maken voor de hand.’

‘We wisten heel snel wat we met de voorstelling wilden vertellen en met welk gevoel we de mensen weer naar huis wilden sturen’, legt Pepijn uit. ‘Maar het heeft wel een eindje geduurd voor we wisten wat er precies zou gebeuren en hoe we het allemaal wilden vertellen.’ De kiem voor de voorstelling legden ze in de dagen voor de coronacrisis. Die zorgde vrij direct voor een nieuwe emotionele lading. Danny: ‘Ineens mocht er geen contact meer zijn met de andere mensen die we bij de productie wilden betrekken. We zijn veel onder ons tweetjes geweest, soms niet goed wetende hoe we verder moesten. Uiteindelijk heeft die situatie de voorstelling gekleurd met een gevoel van melancholie en uitzichtloosheid. Toch zie je ook twee personages die hard proberen om elk vanuit hun eigen kijk op de dingen een toekomst te zien.’

Wat speel je? Wat niet?

Vader en zoon Ronaldo, respectievelijk de zesde en zevende generatie van de bekende circusfamilie, putten uit hun persoonlijke ervaringen om hun personages vorm te geven. ‘Welke rol je ook speelt, je legt er altijd een stukje van jezelf in’, vindt Pepijn. ‘Nu we een vader en een zoon spelen, kunnen we daar helemaal niet omheen. Toch bewaren we ook afstand tot de personages. We spreken bijvoorbeeld altijd over ‘die twee’ of ‘de vader’ en ‘de zoon.’

Danny: ‘Hoewel de voorstelling vrij minimalistisch is, zijn de personages meer uitgesproken en karikaturaal dan wijzelf. Maar ook de gelijkenissen zijn er. Pepijn voelt ook echt de druk van onze lange familietraditie en de verwachtingen van zijn vader. Dat is wel wat. Het is voor ons dus tegelijk een beetje raar en fijn om daarmee aan de slag te gaan. Bovendien ziet het publiek meteen dat wij fysiek op elkaar lijken. Dat hoeven we al niet te spelen, maar het zorgde er wel voor dat we in het begin wat moesten zoeken: hoeveel speel je, hoeveel niet?’

Vertrouwen

Intussen heeft *Sono lo?* al een behoorlijke reeks voorstellingen op de teller. Door hun intense samenwerking zagen vader en zoon ook duidelijk de verschillen tussen hen. Dat was leerrijk. Danny leerde het vak binnen de familie, door vallen, weer opstaan, en beter doen. Pepijn kwam vers van de schoolbanken. Voor beiden kwam zo heel wat nieuw materiaal en een frisse aanpak op

de vloer. ‘Bij mij ontstaat een voorstelling grotendeels in mijn hoofd terwijl ik erover praat’, zegt Danny. ‘Pepijn maakt door uit te proberen.’ Pepijn: ‘Ik kwam van mijn opleiding met het gevoel dat ik de wereld ging veroveren. Dan ineens begin je eraan en weet je het even niet meer. Gaandeweg heb ik wel een sterk vertrouwen in de toekomst gekregen. De wind zal ons meenemen naar waar we moeten gaan.’

‘Er bestaat een mooi evenwicht tussen ons’, vindt Danny. ‘Ik heb ook fijn samengewerkt met mijn eigen vader, maar het was anders. Mijn vader en ik hadden veel zwaardere discussies. Hij had niet altijd vertrouwen in wat de jongere generatie anders wou. Het waren ook andere tijden. In de generaties voor ons betekende een mindere voorstelling dat er geen eten op tafel kwam of dat er geen benzine was om naar de volgende plek te reizen. Daardoor voelde alles toch een stuk zwaarder dan nu.’

In de volgende voorstelling, die ze nu aan het maken zijn, vertelt Circus Ronaldo het familie verhaal, van 1842 tot nu. ‘Elke voorstelling maak je als een cadeau voor het publiek. Die volgende wordt ook een cadeau aan onszelf, alsof je zegt: we hebben hier enorm veel familiefoto’s liggen, als we daar nu eens een album van maakten?’ ●

5, 6, 7 EN 8 MEI – 20.30 EN 17.00 (ZO)

Sono lo? (+12j)

Circus Ronaldo

Vilvoorde, op het Bolwerkplein,
02 255 46 90



FAVORIETEN VAN

Eliza Bucuroiu

MOOISTE PLEK IN ROEMENIË

Bela, het dorp waar ik opgroeide.

FAVORIET GERECHT
Sarmale, gevulde koolrolletjes.

**MOOISTE
HERINNERING**
De heerlijke geuren in de keuken van mijn oma.

Met mensen omgaan

Drie weken na haar aankomst in Sint-Pieters-Leeuw had Bucuroiu een gesprek met een rekruteringsverantwoordelijke van bpost. Of ze zou kunnen starten als postbode? 'Natuurlijk zag ik dat zitten. In Spanje werkte ik als manager van een Burger King restaurant. Ik was er verantwoordelijk voor een team van 30 mensen. Met mensen omgaan, ligt mij.' Dat zou van pas komen als postbode. 'De job leek me ook een ideale leerschool om Nederlands te leren en te oefenen.' Hoe kijkt ze vandaag naar haar leven in België? 'Ik ben hier graag. Ik mis de zee, maar niet de Spaanse temperaturen. Natuurlijk loopt zo'n verhuis naar een ander land niet van een leien dakje, maar ik heb een eenvoudige levensfilosofie: wie goed doet, ontmoet goed', zegt ze met een brede glimlach.

Zot van aardbeien

Bucuroiu houdt van lekker eten. Ze maakt het ook graag zelf klaar. 'Ik ga regelmatig naar de markt. Het valt me op welk een breed aanbod van hoogstaande en kwaliteitsvolle voedingsproducten je hier vindt. Ik besteed veel aandacht aan gezonde voeding. Wat je eet heeft een invloed op hoe je je voelt. Wat ik hier ook ontdekte, zijn de groente- en fruitautomaten. Handig. Zeker als het seizoen van de aardbeien is aangebroken. Ik ben verzot op aardbeien', lacht ze.

Delicatessen bakken, doet ze graag. 'Vorige week heb ik een *cozonac* gebakken, een Roemeens gebak. Het brengt mij een beetje terug naar mijn vaderland. Mijn grootmoeder die geweldig goed kon koken, maakte het ook.'

Geen tijd te verspillen

Het positivisme dat Bucuroiu uitstraalt, werkt aanstekelijk. Waar haalt ze al die energie vandaan? 'Ik leer graag nieuwe dingen. Zo heb ik onlangs leren fietsen. Met de auto op spekgladde wegen rijden, was ook een nieuwe ervaring. Zo belandde ik een tijdje geleden in de gracht. Gelukkig passeerde er een man met een tractor die me eruit heeft geholpen.'

'De pandemie of de klimaatopwarming doen mij beseffen hoe kostbaar het leven is. Ik wil geen tijd verspillen aan klagen. Ik heb mijn tijd nodig om elke dag een beetje een betere versie van mezelf te worden. Ik wil nog aandachtiger leren luisteren, nog meer helpen waar ik kan en nog meer tijd besteden aan het verbeteren van mijn Nederlands. Vandaag kan ik mij in korte zinnen uitdrukken, maar ik wil meer. Van opleiding ben ik onderwijzeres. Ik hou ervan om zaken uit te leggen. Voorlopig bots ik nog op de taal, maar er komt een dag dat die beperking niet langer een beperking zal zijn.' ●

Wie goed doet, ontmoet goed

Het was de coronacrisis die Eliza Bucuroiu en haar gezin de stap deed zetten om naar België te verhuizen. 'Wij wilden dicht bij mijn familie in Sint-Pieters-Leeuw zijn.'

TEKST Nathalie Dirix - FOTO Filip Claessens

Je zou het haast vergeten, maar tijdens de coronapandemie gingen we anders kijken naar een aantal zaken. Dat was ook zo voor Eliza en Leo die toen vlakbij de zee in het zuiden van Spanje woonden. 'Corona deed ons beseffen hoe belangrijk het is om in de buurt

van je familie te wonen. Mijn man en ik hebben dan in de lente van 2021 onze jobs opgezegd om een nieuw leven in België uit te bouwen. Het waren moeilijke tijden, maar mijn ouders en twee zussen waren tenminste vlakbij. Geen makkelijke beslissing, wel de juiste.'

FR Celui qui fait le bien rencontre le bien

C'est la crise liée au Covid-19 qui a poussé la Roumaine Eliza Bucuroiu et sa famille à venir s'installer en Belgique. 'Nous voulions être proches de ma famille à Sint-Pieters-Leeuw'. On l'oublierait presque, mais pendant la pandémie nous avons commencé à voir un certain nombre de choses différemment. C'est aussi le cas de Eliza et Leo, qui vivaient à l'époque près de la mer, dans le sud de l'Espagne. 'Le Covid-19 nous a fait prendre conscience de l'importance de vivre près de sa famille. Mon mari et moi avons quitté notre emploi au printemps 2021 pour commencer une nouvelle vie en Belgique. Les temps étaient durs, mais au moins mes parents et mes deux sœurs étaient à proximité. Bien sûr, un tel déménagement ne se fait pas sans heurts, mais j'ai une philosophie de vie simple: celui qui fait le bien rencontre le bien.'